

LABURPENA

I. NAZIOARTEKO

2021a susperraldiaren urtea izango bada ere, hark abiadura desberdinean egingo du aurrera, herrialdeen erantzuteko gaitasunaren eta txertaketa-mailaren arabera.

II. ESPAINIARRA

Espainiako ekonomiaren susperraldiak geldialdi nabarmena izan du 2021eko lehen hiruhilekoan, birusaren hirugarren olatua agertu delako eta Filomena borrasak herrialdeko leku askotan ondorio suntsitzailerak izan dituelako.

III. EAE-KOA

Euskal ekonomia estatu-koa baino gutxiago jaitsi da urteko tasetan eta ondoz ondoko hirugarren hiruhilekoz hazi da hiruhileko arteko tasetan.

IV. BIZKAIKOA

Industria pisua galtzen ari da pixkanaka Bizkaiko ekonomian, zerbitzuen sektorearen mesedetan.

V. FISKALA

Jarduera ekonomikoaren eteteak eta etxeko konfinamenduak 2020ko zerga-bilketan eragindako gainbeheraren ondoren, kudeaketa propioko tributu itunduen ondoriozko diru-sarrerak %7,9 hazi dira Bizkaian 2021eko lehen lauhilekoan.

ESPORTAZIOAK BIZKAIAN 2021AREN HASIERAN

Pandemia 2020an hasi eta zabaldu izanak ondasun eta zerbitzuen nazioarteko trukeen benetakoa beherakada ekarri zuen, birusaren hedapenari aurre egiteko jarduera geldiaraztearen eta mundu mailako konfinamenduen ondorioz. 2021ean, ziurgabetasunez beteriko urtearen hasieraren ostean, kanpo-merkataritzaren susperraldia hautematen hasi zen, eta kontuan hartu behar da Bizkaia ekoizpenaren zati handi bat horretara bideratzen duela.

Bizkaitik egindako esportazioek gorabeherak izan zituzten 2019an, ekonomia globalaren hozteagatik, eta balio negatiboak izan zituzten 2020ko otsailetik, gaixotasunaren lehen zantzuak hauteman zirenetik, eta urtea -%20,0ko beherakadarekin amaitu zen.

Covid-19aren hirugarren olatuaren hedapenaren ondorioz 2021 ez zen datu onekin hasi euskal esportazioei dagokienez, oro har, eta Bizkaikoei dagokienez, bereziki. Hala ere, gaixotasunari pixkanaka eustearen eta txertaketaren bizkortzearen ondorioz, lurraldeko kanpo-salmenten joera aldatu egin da otsailean, eta martxoan sendotu egin da, %9,3ko eta %43ko urte arteko hazkundeekin, hurrenez hurren. Martxoko aparteko igoera aztertzerakoan kontuan hartu behar da alderatzea jarduera ia geldirik egon zen hilarekin egiten dela.

Martxoan Bizkaiko energia-produktuen esportazioek urte batetik bestera izan duten gorakada handiak (%69,3) eragin handia izan du atzerrira egindako salmenta guztien datu onean. Pandemiaren aurretik energia-produktuen esportazioak esportazio guztien %21,0 ziren 2019an, eta 2021eko martxoan, berriz, %13,0. Zalantzarik gabe, mundu mailan jarduera ekonomikoaren susperraldia finkatu ahala, sektore energetikoaren garrantziak pandemia aurreko mailetara itzuli beharko luke.

Bizkaiko esportazioen helmuga nagusiak EB-27ko kide diren herrialdeak dira, baita Erresuma Batua eta Estatu Batuak ere. 2019an, pandemiaren aurreko azken ekitaldian, Frantzia zen lider (esportazio guztien %16,6), ondoren Alemania (%11,4), Estatu Batuak (%10,4), Belgika (%6,9) eta Herbehereak (%6,7). 2021eko martxoan, Frantziak helmuga nagusia izaten jarraitzen du (%13,4); Alemaniak eta Estatu Batuak, berriz, txandakatu egin dituzte beren posizioak (%10,8 eta %12,6, hurrenez hurren).

NAZIOARTEKO EKONOMIA

2020an koronabirusa agertu eta hedatu ondoren benetako lurrikara eragin zuen maila guztietan, eta lurralde bakar batek ere ez du lortu eragin horietatik onik ateratzea. Horren ostean, ematen du 2021ean susperraldiaren hasiera etorriko dela, batez ere txertoengatik. Hala ere, hazkunde asimetrikoa izango da, adierazle sanitarioen eta ekonomikoen hobekuntzak ez baitu abiadura berean egingo aurrera herrialde guztietan. Garapen bidean dauden herrialdeei askoz gehiago kostako zaie pandemia aurreko egoerara itzultzea; izan ere, herrialde horietan txertoen hornikuntzaren eskasiak errekupeazio eta lehengoratzeko erritmoak atzeratuko ditu.

Nazioarteko Diru Funtsak (NDF) 2021eko apirileko bere aurreikuspenetan adierazten du BPGren galerak bereziki larriak izan direla turismoarekiko eta lehengaien esportazioarekiko mendekotasun handiagoa duten ekonomietan, eta gauza bera gertatu dela politikak aplikatzeko maniobra-tarte mugatua dutenetan, krisiaren aurretik egoera fiskal prekarioan zeudelako eta erantzun sanitarioa emateko gaitasun txikiagoa dutelako.

Pandemiaren erdian bizitza pixkanaka egokitzeak munduko ekonomiari ondo funtzionatzen jarraitzea ahalbidetu diola nabarmendu du Funtsak, mugikortasun globala murriztu den arren. Horren ondorioz 2020. urtearen amaieran jarduerak gora egin du, aurreratutakoa baino indartsuago, batez beste eskualde indartsuenetan.

Hazkuntzaren eboluzioa arlo ekonomikoen arabera

EB osoan, 2021eko lehen hiruhilekoan, hiruhilekoen arteko tasa negatiboak izan ziren, baita EBko ekonomia nagusietan ere, nahiz eta urte arteko jaitsierak aurreko aldietakoak baino nabarmen txikiagoak izan diren. Datu positiboak Frantziak eman du, urte hasieran hazi egin baita.

Europako ekonomia nagusiek, murrizketei eutsi eta txertaketa-erritmo motelak izan arren, egoerari egokitzeko gaitasun handiagoa erakutsi dute eta adierazleak inguruko herrialde gehienetara zabaldu ahal izan dira.

Hori ez da nahikoa izan hazkunde-zifra positiboak lortzeko, eta eurogunea atzeraldian sartu da berriro 2021eko lehen hiruhilekoetan, bi hiruhilekotan jarraian hiruhileko arteko tasa negatiboak izan ostean.

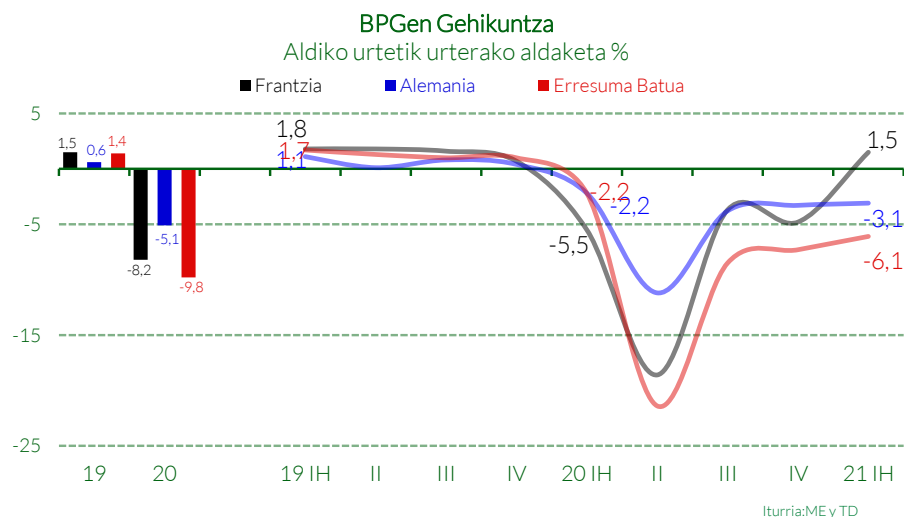
Horrela, Europak indarra galtzen du munduko beste bi erreferente ekonomikoen aurrean, Txinaren eta Estatu Batuen aurrean, non susperraldiak oso sendo egiten duen aurrera. Esan daiteke Txinako eta AEBetako ekonomiak bete-betean hedapen fase batean sartu diren bitartean, Europakoa euste-fase batean dagoela oraindik, eta ekitaldiaren bigarren erdira arte itxaron beharko duela jarduera hasi arte.

Hala, pandemiaren hirugarren olatuari aurre egiteko murrizketak luzatu egin dira Europako herrialde gehienetan eta, horren ondorioz, 2020. urtearen amaieran kontinente zaharrean hautemandako susperraldi hasiberriak bat-bateko geldialdia izan du urtarritetik martxora bitartean.

Hiruhileko datuetan, euroguneak $-0,6\%$ ko uzokurtzea izan zuen (2020ko urria eta abendua bitartean baino hamarren bat gutxiago); 2020ko lehen hiruhilekoarekin alderatuta, martxoko azken hamabostaldian pandemiak eragina izan baitzuen, jaitsiera $-1,8\%$ koa izan zen. EB-27 osoa $-0,4\%$ jaitsi da 2020ko azken hiruhilekoarekin alderatuta, eta esparru hau ere atzeraldian sartu da. Urte arteko datuei erreparatuta jaitsiera $1,7\%$ koa izan da.

EBko ekonomiarik handienak, Alemaniak, urte arteko galerarik handienetakoa izan du inguruko ekonomien artean, $-3,0\%$ koa (2020. urtearen amaieran izandako $-3,3\%$ aren oso antzekoa), eta kolpe handia jaso zuen hiruhilekoan, 2020ko urria eta abendua bitartean apur bat, $0,5\%$, hazi ondoren, 2021 ekitaldia $-1,7\%$ ko jaitsierarekin hasi duelako.

Hiruhilekoen arteko zifra txarrenak Portugalek ($-3,3\%$), Letoniak ($-2,6\%$) eta aipatu den Alemaniak izan dituzte; Italiak, berriz, $-0,4\%$ ko beherakada izan du, Espainiakoaren antzekoa ($-0,5\%$). Datu positiboa Frantziak eman du: $0,4\%$ hazi da, 2020ko azken hiruhilekoko $-1,4\%$ aren aldean, eta $1,5\%$ eko urte arteko aurrerapena izan du, inbertsioaren gorakada handiari esker, 2019ko mailak berreskuratzetik gertu baitago. EB-27ko herrialde guztiek, Frantziak eta Lituaniak izan ezik, urte arteko datu negatiboak izan zituzten 2021eko lehen hiruhilekoan.

Enpleguari dagokionez, euroguneak langabezia-tasa $8,1\%$ koa izan da martxoan, eta hamarren bat baino ez da hobetu 2020ko azken hiruhilekoko $8,2\%$ aren aldean. Urtebete lehenago langabezia-tasa $7,1\%$ koa zen. Eurogunean 13.160.000 pertsona daude lanik gabe. Espainia da, $15,3\%$ ko langabezia-tasarekin, biztanleria langabearen ehuneko handiena duen herrialdea, Greziak soilik gaintitzen duena, eta gazteen langabezia-tasaren buruan dago, oso kezagarria den $37,7\%$ arekin.

EBko datuak eta Txinak lortutakoak erabat dira desberdinak. Txinak $2,3\%$ ko urte arteko tasa positiboa izan zuen 2020an, eta, Turkiarekin batera, erregistratuta dauden ekonomien artean hori lortu zuen bakarra izan zen. 2021ean aurrera egiten jarraitu du, eta urte arteko aurrerapen ikaragarria lortu du, $18,3\%$ ko urtariletik martxora bitartean, 2020ko aldi berean BPGren $-6,8\%$ ko beherakada historikoa jasan zuenean pandemiari eusteko hartutako neurri zorrotzek eraginda, herrialdearen ia erabateko itxiera ekarri zuten konfinamendu zorrotzekin.

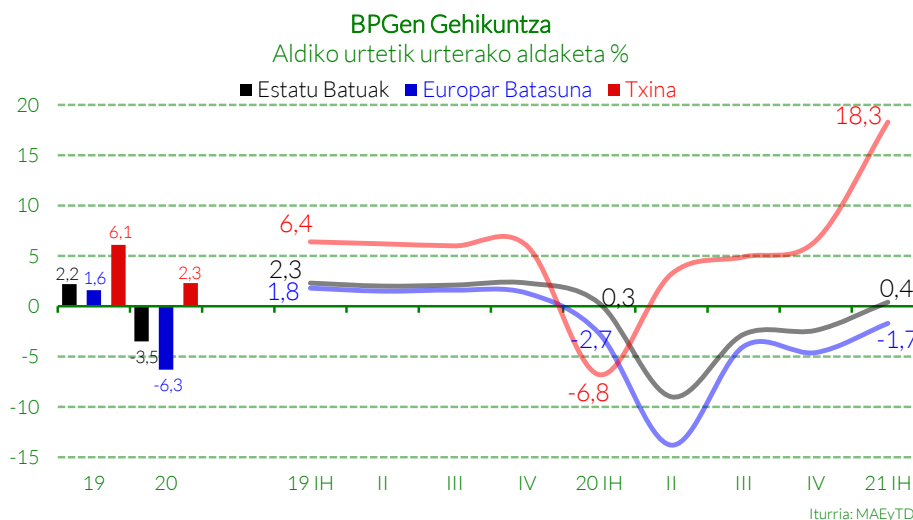

Asiako ekonomia handiaren datu bikaina hainbat faktorek eragin dute: pandemiari eusteko neurri eraginkorrak; inbertsio publikoaren arloko erantzun sendoa; eta banku zentralaren babes-likidezia. Horrek guztiak kontsumo pribatuaren gorakada handia eragin du, eta hori da jarduerak gora egitea ekarri duen osagaia.

Txinako ekonomiaren hazkundera orokorra izan da jarduera-sektore guztietan; industria %24,4 hazi da, zerbitzuak %15,6 eta lehen sektorea %8,1. Aurrerapen horiek guztiak ekonomiaren azken urteotako batez besteko hazkundearen gainetik daude.

Hazten ari diren ekonomietako txanponaren beste aldea Indiak markatu du; izan ere, urte hasieran izandako berragertze bortitzak, Indiako aldaera deiturikoarekin batera, nabarmen hondatu du susperraldia.

Erreferentziazko beste potentzia handiak, Estatu Batuek, koronabirusak sortutako krisia hasi zenetik urte arteko lehen hazkundera lortu du 2021eko urtariletik martxora bitartean, %0,4 handituta. 2020ko azken hiruhilekoarekin alderatuta ere datua positiboa izan da, %1,6ko igoera izan baitu. Kasu honetan ere susperraldiaren eragile nagusia kontsumo pribatua izan da; izan ere, bederatzi hilabetez jarraian uzkuritu ondoren, bide positiboari eutsi zion, inbertsioaren aurrerapen handiak bultzatuta, batez ere bizitegi-arloarena. Sartutako pakete fiskalek eta konfinamendu-neurrien erlaxazioak barne-kontsumoa hobetzen lagundu dute.

Epe motzeko aurreikuspenak

Urtearen bigarren erdirako, joera aldatzea espero da Europako ekonomiaren bilakaeran, batez ere txertaketa-erritmoa bizkortzearen ondorioz. Horrek mugikortasun-murrizketak lasaitzea ekarriko du, bai eta Europako Funtsek finantzazioa injeztatzea ere, EBk aktibatutako suspertze- eta erresilientzia-mekanismoaren bidez. Hain zuzen ere, kontsumoak gora egin du, kreditu-txarteletan egindako gastua bezalako adierazle aurreratuek erakusten dutenez, eta hori Europako herritarrak datozen hilabeteak baikortasunarekin aurreikusten hasi direlako da.

Europako Batzordeak (EB) apirilean argitaratutako sentimendu ekonomikoei buruzko datuetan egiaztatu duenez, martxoan ikusten zen konfiantzaren berreskuratze hasiberria

indartu egin da apirilean, 2018tik lortzen ez zen mailara iritsi arte. Industriak seriea hasi zenetik (2000. urtea) izan duen baliorik handiena erakusten du, eta zerbitzuena, berriz, batez besteko historikoa baino apur bat baxuago dago.

EBren udaberriko aurreikuspenen arabera, 27-EB %4,2 haziko da 2021ean eta %4,4 2022an. Aurreikuspenen arabera, 2021eko azken hiruhilekoan hazkundea sendo mantenduko da eta, ondorioz, EBko BPGa krisiaren aurreko mailara itzuliko da, aurreikusitakoa baino lehen.

Batzordeak azpimarratzen du politikaren ikuspegia, susperraldiak aurrera egin ahala, kalteen kontroletik susperraldia eta EBko ekonomiaren erresilientzia indartzera igaro beharko dela.

Ekonomia Lankidetzeta eta Garapenerako Erakundeak (ELGA) 2021eko martxoan G20ko herrialdeetarako egindako aurreikuspen ekonomikoetan aurreikusten du munduko ekonomia %5,6 haziko dela 2021ean (ehuneko 1,4 puntu gehiago abenduko aurreikuspenetan baino) eta %4,0 2022an. Munduko BPGk maila prepandemikoak berreskuratzea lortuko luke 2021. urtearen erdialderako, baina, orain arte gertatu den bezala, susperraldi hori oso desberdina izango da, eta herrialde askotan ekoizpen- eta enplegu-aurreikuspenak 2022. urtearen amaieran espero zen mailatik oso behera mantenduko dira.

Munduko aurreikuspen ekonomikoen hobekuntza COVID-19aren aurkako txerto eraginkorren hedapenak eragin du; halaber, hobekuntza horri dagokionez garrantzitsuak izan dira herrialde batzuetan zerga-laguntza gehigarria emateko iragarkiak eta ekonomiek birusa erreprimitzeko neurriei hobeto aurre egiten ari diren seinaleak.

Erakundeak azpimarratzen du, nahiz eta herrialde guztiek emandako laguntza fiskalak egokiak izan, txertaketen erritmoa ez dela behar bezain azkarra susperraldia sendotzeko, eta, beraz, azpimarratu du askoz azkarrago joan behar dela eta askoz hobeto egin behar dela.

Pandemiak enpleguan izan duen eragin suntsitzaila egiaztatzeko ELGAk nabarmendu du organismoa osatzen duten 36 estatuetan soilik hamar milioi pertsona gehiago daudela langabezian gaixotasuna agertu aurretik baino.

ELGAk ere berrikusi egin du, gora ekarrita, eurogunearen hazkundea: %3,9 igoko da 2021ean (2020ko abenduan aurreikusitako %3,6aren aldean) eta %3,8 2022an (aurreko aurreikuspena bost hamarren hobetuz). Gainera, euroguneke lau herrialdetako ekonomiak aztertu ditu: Alemania, Frantzia, Italia eta Espainia. Eta horien guztien artean, Espainiako ekonomiak izango du hazkunderik handienetakoa, baina kontuan izan behar da 2020ko jaitsiera bortitzenaren zati bat baino ez dela. Aurreikuspenen arabera Espainiako Barne Produktu Gordina %5,7 haziko da 2021ean eta %4,8 2022an. Ondoren Frantzia eta Italia daude, 2021ean %5,9 eta %4,1 eta 2022an %3,8 eta %4,0, hurrenez hurren. Alemania izango da hazkunderik txikiena izango duena, %3,0koa 2021ean eta %3,7koa 2022an. Zalantzarik gabe, errebote-efektu txikiagoa izango du, 2020an beherakada txikiena izan duen ekonomia izan baita. ELGAk azpimarratzen du Europak ahaleginak areagotu behar dituela onetsitako lehengoratzeko-funtsak ahalik eta lasterren mobilizatzeke, eskura dauden baliabide guztiak erabat erabiliz.

Txinaren kasuan ELGAk bi hamarren murriztu du aurreko aurreikuspena, baina bikaina izaten jarraitzen du, %7,8ko igoerarekin.

Estatu Batuetarako aurreikuspenak ere oso positiboak dira eta BPGa %6,5 igoko da 2021ean, eta %4,0 2022an. Hori guztia 1,6 bilioi euroko pizgarri fiskalen paketeari lotuta dago, zeina, gobernu demokratikaren ekimenez, duela gutxi onartu baitu Kongresuak eta pakete horren ondorio erabakigarriak itxaroten dira funtsezko merkataritza-bazkideentzat, adibidez Kanadarentzat eta Mexikorentzat, hain zuzen ere; izan ere, Estatu Batuetako barne-ekaria handitzeaz gain, pizgarria mundu osora zabalduko da. Horren ondorioz, txertaketa-kanpaina askoz ere azkarragoa izateaz gain, Estatu Batuetako BPGa ehuneko hiru puntu baino gehiago haziko litzateke 2021ean.

Zalantzarik gabe, oraindik ere arrisku handiak daude ekonomia globalaren susperraldiaren erritmoa moteltzeko eta hori ez ezik, baita geldiarazteko ere. Txertoak herrialde guztietan azkarrago hedatzeak azkartu egingo luke mugikortasun-murrizketak ezabatzea eta, ondorioz, konfiantza eta gastua hobetuko lirateke. Txerto horien hornikuntzan motelago ibiltzeak edo txertoen efektuarekiko erresistenteagoak diren birusen mutazio berriak agertzeak errekonferazio ahulagoa ekarriko luke, enpresa askoren bideragarritasuna mehatxatuz eta enpleguaren errekonferazioa arriskuan jarritz.

ELGAk azpimarratzen du politikaren lehentasunezko helburua izan behar dela behar diren baliabide guztiak mundu osoan txertoak ahalik eta lasterren ekoizteko eta zabaltzeko erabiltzen direla bermatzea, bizitzak salbatzeko, diru-sarrerak zaintzeko eta ongizateari eusteko neurriek duten eragin kaltegarria mugatzeko. Izan ere, herrialde eta sektoreen artean gero eta dibergentzia-zantzu handiagoak daude oraindik. Hain zuzen ere, eusteko neurri zorrotzek hazkundea geldiaraziko dute herrialde batzuetan eta zerbitzuen sektoreetan epe laburrean, eta beste batzuek, ordea, osasun publikoko politika eraginkorrak, txertoen hedapen azkarragoa eta laguntza-politika sendoa baliatuko dituzte. Diru-sarrera txikiaren herrialdeetan txertoak emateko behar diren baliabideak urriak dira, munduko ekonomiaren susperraldi indartsuago eta azkarragoak eskaintzen dituen onurekin alderatuta.

Prezioei dagokionez, nahiz eta oinarritzko produktuen merkatuetan kostu-presioak sortzen hasi diren eskaria berpiztu egin delako eta eskaintza aldi baterako aldatu egin delako hornidurarik ez dagoelako edo balio-katea eten egin delako, ez da espero inflazioaren gorakada handirik.

Beste alde batetik, Nazioarteko Diru Funtza (NDF), 2021eko apirilko Munduko Aurreikuspen Ekonomikoen txostenean (2021eko apirilko WEO), baikorragoa da 2021eko munduko hazkundeari dagokionez, eta %6,0koa izango dela uste du, 2022an %4,4raino moderatzeko. Bi proiektzioek aurreko WEO txosteneko 2020ko urriko zifrak 0,8 eta 0,2 puntu hobetu dituzte, hurrenez hurren, batez ere, ekonomia handi batzuen babes fiskal gehigarriagatik eta txertaketari esker urteko bigarren seihilekorako aurreikusitako susperraldiagatik. Orain arte ezagutu ez diren erantzun-politika horiek pandemiak eragin duen atzeraldia 2008ko finantza-krisiaren ondoren jasandakoa baino txikiagoa izatea eragin dezakete.

ELGA bezala, Nazioarteko Diru Funtzak zuhurtziaz jokatzeko du eta munduko errekonferazio-perspektiben inguruko ziurgabetasun handia nabarmentzen du; izan ere,

erakunde honen aburuz ere pandemiaren bilakaeraren araberakoa izango da edo, zehatzago esanda, sor litezkeen birus-anduien oldarkortasunaren araberakoa, baita txertoen eraginkortasunaren eta txertaketa-erritmoaren azelerazioaren araberakoa ere.

Ekonomia aurreratuen artean, Estatu Batuek pandemiaren aurreko Barne Produktu Gordina (BPG) 2021ean gainditzea aurreikusten da, eta beste askok ez dute 2022ra arte gaindituko. Era berean, hazten ari diren eta garatzen ari diren merkatuetako ekonomien artean, Txinak 2020. urtearen amaieran ekin zion berriro COVID baino lehenagoko BPG mailari, eta beste askok ez dute hori egingo 2023ra arte.

Espero da gastu-aukerarik ezagatik eta babes-politikengatik bildutako aurrezkia askatuko egingo dela ziurgabetasuna desagertu ahala.

Aurrezpen horren zati bat enpresa eta etxe askoren balantzeen narriadura estaltzeko erabiliko da, bai eta mugaeguneratzeko zorian dauden maileguen itzulketarako ere; horrek mugatu egingo du kontsumorako eta inbertsiorako soilik erabiliko diren funtsen kopurua.

Lehengoratzeko politikei esker ezinbestekoa izango da gastu-premiak handitzea eta, zor-maila handien ondorioz gerta daiteke derrigorrezkoa izatea finantzaketa handiagoa zerga-bilketa handituz lortu behar izatea (salbuespen gutxiago, herrialdeen arteko informazio-trukeak hobetzea eta zeharkako tributazioa hobeto diseinatzea, zehatzago esanda balio erantsiaren gaineko zergak, zerga-onurak eta zerga-sarrerak asko murriztea dakartenak), baita zerga-progresibitate handiagoa eta sorospen ez-emankorrak murriztea ere.

Txertaketa orokorra izan arte eta osasun-sistemaren gaitasuna pandemiaren aurreko mailetara itzuli arte itxaron beharko da, murrizketak kentzen hasteko. Ordura arte politikei krisia gainditzea, osasun-gastuari lehentasuna ematea, ondo ardaztutako zerga-babesa ematea eta politika fiskal eroso mantentzea izan beharko lukete ardatz, finantza-egonkortasunerako arriskuak alde batera utzi gabe.

Susperraldiak aurrera egin ahala, agintariek pizgarri handiagoak sortu beharko dituzte ekoizpen-baliabideen esleipen eraginkorrerako, haien parte-hartze zuzena pixkanaka mugatuz eta babes publikoa birbideratuz, adibidez, gobernuak etendako langileen soldatetan eta lanaldi murriztuko lan-programetan egiten duen ekarpena gutxituz eta, aldi berean, kontrataziorako dirulaguntzak handituz, beharrezko berresleipena zehaztu ahal izateko.

Garrantzitsua da gogoan izatea krisiak bizkortu egin duela lan-merkatuan digitalizazioa eta automatizazioa finkatzea, eta, beraz, galdutako enplegu askok aukera gutxi dituzte berregokitzeko, eta horrek langileak sektoreen artean berresleitzeko lan korapilatsua eskatuko du, eta horrek gogor zigortu ditzake diru-sarrerak.

Epe luzerako erronken artean NDFk honako hauek ezartzen ditu: produktibitatea handitzea, politika ekonomikoaren esparruak hobetzea eta klima-alaketaren aurkako borroka.

Barne Produktu Gordina erreala: Aurrikuspenak

(Urteko aldakuntza tasa, %)

	2020	Aurrikuspenak	
		2021	2022
Mundua	-3,3	6,0	4,4
Aurreratutako ekonomiak	-4,7	5,1	3,6
Estatu Batuak	-3,5	6,4	3,5
Euro gunea	-6,6	4,4	3,8
Alemania	-4,9	3,6	3,4
Frantzia	-8,2	5,8	4,2
Italia	-8,9	4,2	3,6
Espainia	-11,0	6,4	4,7
Japoia	-4,8	3,3	2,5
Erresuma Batua	-9,9	5,3	5,1
Txina	2,3	8,4	5,6
India	-8,0	12,5	6,9
Azaleratutako ekonomiak	-2,2	6,7	5,0
Brasil	-4,1	3,7	2,6
Mexico	-8,2	5,0	3,0
Errusia	-3,1	3,8	3,8

Iturria: Nazioarteko Diru Funtsak (NDF)- Eguneraketa WEO 2021-04

ESPAINIAKO EGOERA

Pandemiaren hirugarren olatuak gogor jo du Espainiako ekonomia 2021eko lehen hiruhilekoan, perimetro-itxitura berrien eta mugikortasun-murrizketen bidez, eta horrek geldiarazi egin du aurreko ekainean alarma-egoera amaitu ondoren hasiko zen jardueraren hasiera.

Estatistikako Institutu Nazionalaren Hiru hileroko Kontabilitate Nazionalaren (CNTR gaztelaraz) aurrerapenaren arabera, Espainiako ekonomiaren BPGda -%0,5 jaitsi da 2021eko lehen hiruhilekoan, bolumenari dagokionez, aurreko hiruhilekoarekin alderatuta. Alarma-egoera ezartzeak eragindako konfinamendu zorrotzaren amaieraren ondorio zuzen gisa, joan den udan lortutako %17,1eko hiruhileko aurrerapen bikainaren ondoren, susperraldiak geldialdi handia izan zuen 2020ko azken hiruhilekoan (%0,0), eta Espainiako BPGda berriro uzkuritu zen 2021eko lehen hiruhilekoan. Urte arteko datuei dagokienez, galera -%4,3koa izan da, aurreko hiruhilekoko urte arteko datuarekin alderatuta lau puntu eta erdi baino gehiago hobetuz.

Nahiz eta urtea datu txarrekin hasi den birusaren beraren bilakaeragatik, txertaketa-kanpainaren geldotasunagatik eta Filomena depresioaren ondorioz jarduera ia erabat gelditu izanak hainbat egunez izan dituen ondorioengatik, itxura guztien arabera 2021eko bigarren erdian jarduera bizkortu eta sendotuko da.

Kontuan izan behar da Hiru hileroko Kontabilitate Nazionalaren aurrerapenaren datuak adierazle gehienetarako egin zirela, hiruhilekoaren bigarren hilabetera arte erregistratutako egoera-datuekin. Eta, hain zuzen ere, otsailera arte izan zuen egoerak bilakaerarik txarrena. Ziurrenik, hiruhileko behin betiko datuak ekainaren 24an argitaratzen direnean, adierazle askok beherakada askoz arinagoa izango dute, edo datu positiboak ere izan ditzakete.

Barne eskaria

2021eko lehen hiruhilekoan barne-eskariak hirugarren olatuari aurre egiteko murrizketen ondorioak jasan ditu berriz ere, eta horri Filomena ekaitzaren ondorioz herrialdeko zati handi batean jarduera oro gelditu egin dela gehitu behar zaio.

Hiruhileko arteko terminoetan, bi hiruhilekotan jarraian hobera egin ondoren (%15,9 eta %0,4), eskaera nazionalak balio negatiboak izan ditu 2021eko urtariletik martxora bitartean (-%0,9). Urte arteko datuei dagokienez, BPGdri egindako ekarpena -2,6 puntukoa izan da (2020ko azken hiruhilekoan 3,6 puntu gehiago jaitsi zen).

Emaitza negatiboak lortu dituzte eskaera nazionalaren bi osagai nagusiek. Azken kontsumoko gastua -%1,9 jaitsi da urtetik urtera eta -%0,6 aurreko hiruhilekoarekin alderatuta, eta kapital-eraketa gordina (FBC gazteleraz) -%5,9 urtetik urtera eta -%2,2 hiru hiletik behin.

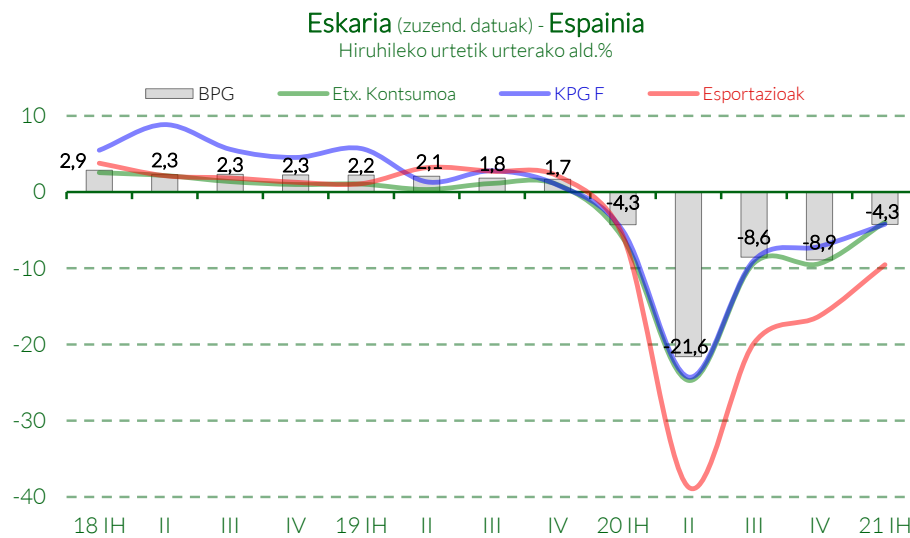
Azken kontsumoaren osagai nagusiak eta Espainiako BPGdren hazkundearen benetako eragileak, etxeetako gastuak, behera egin du aurreko hiruhilekoarekin alderatuta (-%1,0). Horrela, hautsi egin da joan den udan hasitako suspertze-ibilbidea, alarma-egoera amaitu ondoren, eta 2020ko azken hiruhilekoan geldialdi txiki bat izan zuen (%0,0).

Administrazio Publikoen kontsumoak positiboan jarraitzen du, nahiz eta gastua aurreko hiruhilekoetan baino askoz ere neurridunago izan (hiruhileko bakoitzeko %0,5eko hazkundera, 2020ko hirugarren eta laugarren hiruhilekoetan %1,3koa izan zen bitartean).

2020ko lehen hiruhilekoarekin alderatuta (martxoaren azken hamabostaldian pandemiak bete-betean jo zuen Espainiako ekonomia), funtsezkoak ez diren jarduerak erabat ixtearekin batera, familien kontsumoaren urte arteko beherakada -%4,0koa izan da (aurreko hiruhilekoan -%9,4ra iritsi zen), eta gastu publikoa, berriz, %3,8 hazi da, 2020ko urritik abendura bitartean baino zazpi hamarren gutxiago.

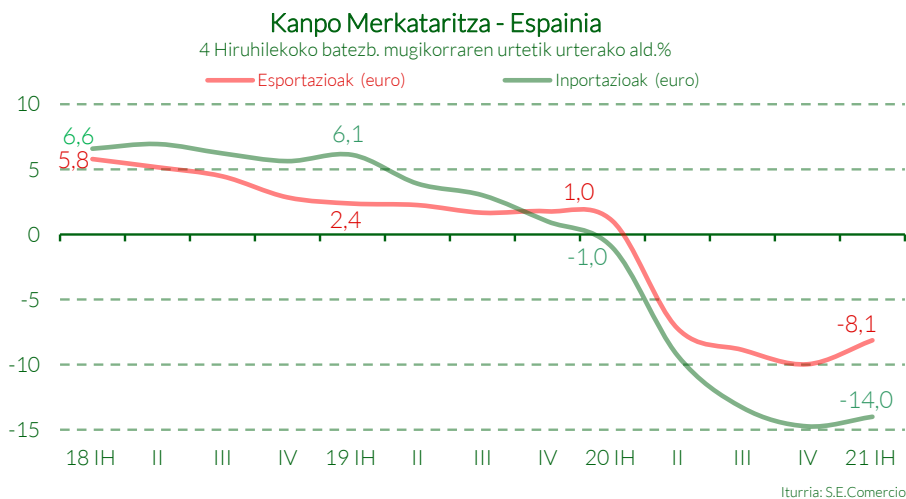
Enpresen inbertsioari ere eragin handia izan dio pandemiak 2021eko lehen hiruhilekoan izan duen bilakaera txarrak, eta hiruhileko zifra negatiboetara itzuli da. Hala, kapital finkoaren eraketa gordina -%1,9 jaitsi da hiruhileko batetik bestera (aurreko bi hiruhilekoetan %21,5eko eta %1,0ko aurrerapenen ondoren) eta -%4,2 urtetik urtera (2020ko azken hiruhilekoan baino hiru puntu gutxiago).

Kapital finkoaren eraketa gordinetako (FBCF gazteleraz) kideen artean, nabarmentzekoa da ekipamendu- eta makineria-ondasunetan egindako inbertsioaren emaitza positiboa: %0,9 hazi zen, aurreko hiruhilekoarekin eta urte arteko %5,9arekin alderatuta. Aitzitik, etxebizitzako inbertsioa bigarren hiruhilekoz jarraian jaitsi da, -%5,2 hiruhileko bakoitzeko eta -%12,5 2020ko hiruhileko berdinarekin alderatuta.

Kanpo eskaria

Kanpoko sektoreak itxuraz kontraesankorrak diren emaitzak erakusten ditu, hartzen den iturriaren arabera. Hiru hileroko Kontabilitate Nazionalaren aurrerapenaren kasuan, otsailera arteko datuak soilik sartzeak erabat baldintzatzen du emandako informazioa; izan ere, hain zuzen ere, martxoan aurreikusten da nazioarteko trukeek bilakaera positiboa izatea, Merkataritzako Estatu Idazkaritzak (SEC gazteleraz) islatzen duen bezala.

Hala, Estatistikako Institutu Nazionalaren aurrerapenaren arabera, ondasun eta zerbitzuen esportazioek $-9,5\%$ eko urte arteko jaitsiera izan dute 2020ko lehen hiruhilekoarekin alderatuta, aurreko hiruhilekoan baino 6,8 puntu gutxiago. Inportazioen jaitsiera $-5,2\%$ koa izan da urtetik urtera, eta horien aldeko diferentziala izan da kanpo-sektoreak BPGd-ari egindako ekarpen negatiboaren arrazoia (-1,6 puntu; hala ere, aurreko hiruhilekoko ia puntu bat hobetu da).

Estatuko Merkataritza Idazkaritzako datuek, martxoko datuak ere biltzen dituztenak, Hiru hileroko Kontabilitate Nazionala ez bezalako zifrak ematen dituzte, eta Espainiako ekonomiaren esportazioek 2021eko urtarrila eta martxoa bitartean %4,9ko aurrerapena izango dutela uste da. Hiruhileko igoera martxoan soilik egindako kanpo-salmenten portaera onari zor zaio, %29,9ko igoerarekin; urtarrilean eta otsailean, berriz, 2020ko martxoan hasitako bide negatiboari eutsi zitzaion (abenduko salbuespen bakarrarekin), -%11,4ko eta -%1,9ko beherakadekin, hurrenez hurren.

Lehen hiruhilekoan, EBra egindako salmentak %7,4 hazi dira, eta munduko gainerako herrialdeetara bideratutakoak %0,3. Produktuei dagokienez, esportazio ez-energetikoak (guztizkoen %95,0) %6,2 igo dira urtetik urtera, eta martxoa soilik hartuz gero, %29,3ra iritsi dira. Bestalde, urtarrileko eta otsaileko datu txarren ondorioz, kanpora egindako produktu energetikoen salmentek -%14,5eko beherakada izan dute hiru hilean behin, baina martxoan %40,4ra igo dira.

Sektoreka, 2021eko lehen hiruhilekoan esportazio guztien artean pisu handiena duten guztiak hazi ziren; elikadura %6,1 igo zen (esportazio guztien %19,6), erdi-faktura %9,9 (kanpoko salmenten %26,9), ekipo-ondasunak %6,6 (guztizkoaren %19,3) eta automobilgintza %0,7 igo zen (salmenten %14,5). Aipatutako produktu energetikoen esportazioek eta beste manufaktura batzuek (-%22,3) soilik lortu dute emaitza negatiboa, kanpoko salmenta guztien gainean pisu erlatibo txikia baitute. Martxoko datu onek urteko lehen bi hilabeteetako datu txarrak orekatu dituzte.

Inportazioek, Estatuko Merkataritza Idazkaritzako datuen arabera, seigarren hiruhilekoz jarraian egin dute behera, urtetik urterako -%1,3 2020ko urtarriletik martxora bitartean, martxoko %20,5eko aurrerapenak ezin izan baititu konpentsatu urtarrileko (-%16,4) eta otsaileko (-%5,7) emaitza negatiboak. Beherakada energia-inportazioetan gertatu da (-%16,6), ez-energetikoak %1,0 hazi baitira. Martxoan, Espainiak kanpoan egindako energia-erosketak -%16,6 jaitsi ziren 2020ko martxoarekin alderatuta, eta ez-energetikoak, berriz, %21,8.

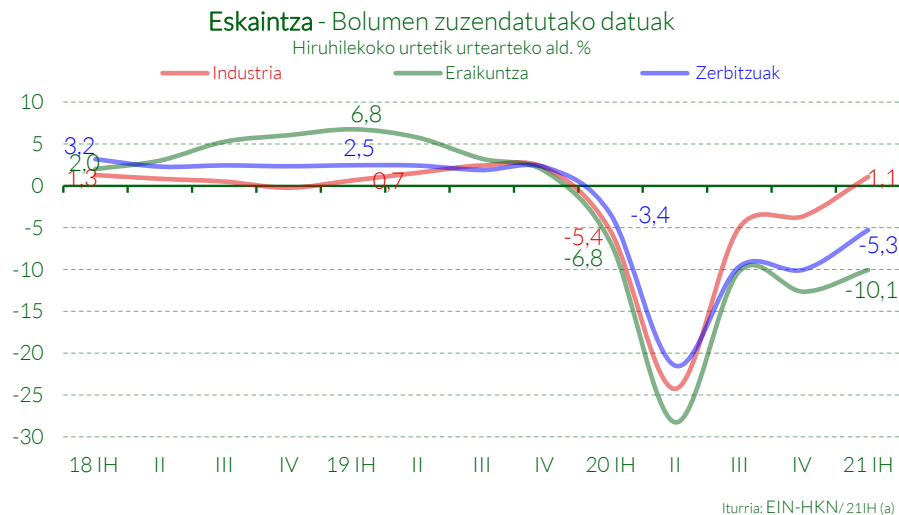
Jatorriari dagokionez, lehen hiruhilekoan behera egin dute bai EBtik bai munduko gainerako herrialdeetatik egindako erosketek (-%0,7 eta -%2,0, hurrenez hurren), 2020ko aldi berarekin alderatuta.

Sektoreei erreparatuta, esportazioen kasuan baino portaera desberdinagoa da. 2020ko lehen hiruhilekoarekin alderatuta, nabarmen hazi dira pisu erlatibo handieneko bi sektoreak, hala nola erdi-ordainagiriak (%4,3 egin dute gora eta kanpoko erosketen %25,5 dira), eta ekipamendu-ondasunak (guztizkoaren %22,1) %3,5 igo dira. Beste sektore garrantzitsu batzuek urte arteko portaera negatiboa izan dute; elikaduraren kasuan -%5,0 jaitsi da (inportazio guztien %11,4) eta automobilgintzan -%7,6 (guztizkoaren %11,8). Martxoa soilik hartuta, egoera guztiz desberdina da, sektore guztiek lortzen baitituzte hazkunde positiboak.

Ondorioz, merkataritza-saldoak -3.262,8 milioi euroko defizita izan zuen 2021eko lehen hiruhilekoan, aurreko hiruhilekoan baino 946 milioi gehiago, eta horrek esan nahi du urte arteko defizita -%57,4 jaitsi dela 2020ko lehen hiruhilekoarekin alderatuta. Hala, estaldurata 2020ko laugarren hiruhilekoko %95,0tik egungo %95,7ra igo da.

Eskaintza

Industriaren urte arteko datu ona, urteko lehen hiruhilekoan, lausotu egin da eraikuntzak eta zerbitzuek jasandako beherakadaren ondorioz, nahiz eta datua hobetu egin den 2020ko azken hiruhilekoarekin alderatuta.

Hiru hileroko Kontabilitate Nazionalaren aurrerapenaren arabera, eraikuntzaren sektorea da emaitzarik txarrena lortu duena, urte arteko -%10,1eko jaitsierarekin.

Zerbitzuek -%5,3ko beherakada izan dute urtetik urtera, eta emaitza txarrenak lortzen dituzten azpisektoreen artean turismoarekin eta, oro har, mugikortasunarekin lotura handiena dutenak aurkitzen jarraitzen dugu. Hala, merkataritzak, ostalaritzak eta garraioak -%12,3ekin, eta aisialdiko eta kulturako jarduerak -%26,5ekin urtetik urtera, oso gogor jasan dituzte mugikortasunaren murrizketak, edukieren mugak eta perimetro-itxierak.

Alde positiboa industriak eskaintzen du, urte batetik bestera %1,1 hazi baita. Horrela, alarma-egoera amaitutakoan hasiko den suspertze-prozesu motela amaituko da, eta urte honen bigarren erditik aurrera sendotu beharko da. Emaitza ona manufaktura-industrian oinarritu da, sektorearen aurrerapen bera lortu baitu. Nazioarteko merkataritza-trukeen dinamismo handiagoak eta ekonomia egoeraren gorabeheretara egokitzeak industria-sektorea suspertzea bultzatzen ari dira.

Lehen mailako adarrak ere hazi egin dira urteko kopuruetan (%3,7), nahiz eta aurreko hiruhilekoan baino lau puntu eta erdi gutxiago izan; horrela, bost hiruhileko jarraian positiboan kateatu dira.

Lan merkatua

Espainiak 2021eko lehen hiruhilekoan pairatutako gaixotasunaren hirugarren olatuak oso eragin negatiboa izan du enpleguan, Hiru hileroko Kontabilitate Nazionalak eta Biztanleria Aktiboaren Inkestak adierazten duten bezala. Hala ere, eskura ditugun azken datuek susperraldia erakusten dute.

Aurreko txostenetan bezala, pandemia hasi zenetik, eta unean uneko ezohiko egoera dela eta, Hiru hileroko Kontabilitate Nazionalak uste du benetan lan egindako orduak baliagarriagoak direla enpleguaren bilakaera neurtzeko, lanaldi osoko lanpostuak baino; izan ere, lanpostu horiei eragiten diete bai lan egindako orduak bai batez besteko lanaldiak, eta, beraz, salbuespenezko egoera horretan duten interpretazioa ez da hain zuzena.

Hala, enpleguak, lan egindako orduei dagokienez, -%2,0 egin du behera aurreko hiruhilekoarekin alderatuta. Hala ere, lanaldi osoko lanpostuen tasak %1,4 egin du gora hiruhilean behin, 2020ko laugarren hiruhilekoan baino bi hamarren gehiago, lanaldi osoko batez besteko lanaldiak murriztu direlako soilik (-%3,4).

Urte arteko datuei dagokienez, lan egindako orduak -%3,6 jaitsi dira 2020ko urtarrila-martxoarekin alderatuta (tasa 2,5 puntu handiagoa da aurreko hiruhilekoan baino); lanaldi osoko lanpostu baliokideak, berriz, -%1,9 jaitsi dira, hau da, 343.000 enplegu gutxiago urtebetean. Sektoreka, industrian (-%6,5) eta zerbitzuetan (-%3,9) benetan lan egindako orduak jaitsi egin dira urtetik urtera; eraikuntzan (-%0,8) eta lehen sektorean (%1,3), aldiz, gora egin dute.

Biztanleria Aktiboaren Inkestak urteko lehen hiruhileko honetan lan-merkatuak lortutako datu txarrak jasotzen ditu. Datu horiek ez dira aurreikusitako moduan aireratu, birusa etengabe hedatzen ari delako eta txertaketa-erritmo motela dagoelako, espero zenaren kontra.

2021eko lehen hiruhilekoan, biztanleria landunak 285.600 pertsona gutxiago izan ditu aurreko hiruhilekoarekin alderatuta (-%0,7 hiruhileko batetik bestera), osasun-krisiaren aurreko urteetako lehen hiruhilekoetan baino zertxobait gehiago, eta tradizionalki txarrak izan dira Eguberrietako kanpainaren amaieraren ondorioz. Guztira, 19.206.800 pertsona dira landunak 2021eko lehen aldi honetan.

Urte arteko datuei dagokienez, okupazioaren beherakada -%2,4koa izan da, 2020ko lehen hiruhilekoko baino txikiagoa (-%3,1), hau da, pandemiaren hondamendiek enpleguari eragin zioten lehenengoa, alarma-egoera deklaratu ondoren jardura ez-funtsezkoa erabat geldiarazi zen lehen hamabost egunak izan baitziren. 2019ko urria-abendua alderatzen badugu, hau da, koronabirusak munduko egoera sozioekonomikoa erabat aldatu aurreko azken hiruhilekoa, 760.100 pertsona landun gutxiago zenbatu dira (-%3,8).

Sektoreka, aurreko hiruhilekoarekin alderatuta, enpleguak behera egin du zerbitzuetan (83.400 lanpostu gutxiago eta -%0,6 gutxiago), eraikuntzan (18.400 lanpostu gutxiago eta -%1,4 gutxiago) eta industrian (51.400 langile gutxiago eta -%1,9 gutxiago). Lehen sektoreko enpleguak gora egin du: %2,0 egin du gora hiruhileko batetik bestera, eta 15.800 pertsona gehiago daude lanean. Gizarte-kontaktuaren mende dauden adarretan mantendu da enplegua pandemiaren aurreko mailetatik urrunen.

Urte arteko datuetan, aldakuntzaren esanahia berbera da, eta, hala, enpleguak behera egin du zerbitzuetan (344.500 lan gutxiago), industrian (-127.100) eta eraikuntzan (-16.000); aldiz, gora egin du nekazaritzan (13.100).

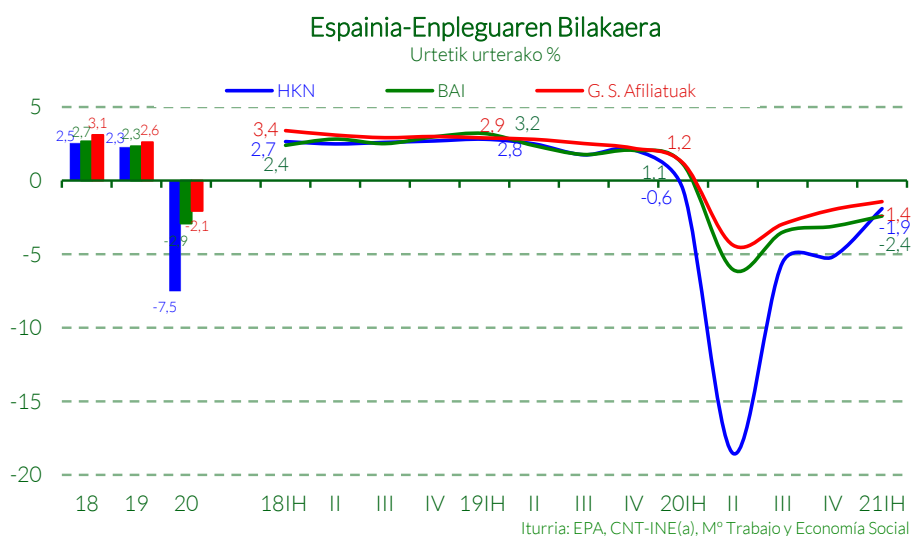
Langabezia-tasa %16,0koa da, aurreko hiruhilekoan baino hamarren bat txikiagoa, 2019ko ekitaldia itxi zuen %13,8tik urrun, gaixotasunak lehen zantzuak eman aurretik. Generoaren arabera, 2021eko urtariletik martxora hitarteko aldian, emakumeen langabezia-

tasa %18,1ekoa da, 2020ko azken hiruhilekoan baino bi hamarren gutxiago, eta gizonen artean hamarren bat jaitsi da, %14,1ean kokatuz.

Datu horiek baldintzatu egiten dute aurreko bi hiruhilekoetan biztanleria aktiboaren susperraldiak hiruhileko honetan jasan duen bat-bateko balaztada; izan ere, 2020ko apiriletik ekainera bitartean behera egin zuen, alarma-egoera ezartzearen ondorioz. 2021eko lehen hiruhilekoan, biztanleria ez-aktiboak gora egin du berriro (195.300 pertsona gehiago), neurri batean birusaren hirugarren olatua geldiarazteko mugikortasunari jarritako murrizketa berrien ondorioz. Ondorioz, biztanleria aktiboak behera egin du (203.400 pertsona aktibo gutxiago), eta biztanleria langabeak behera egin du 65.900 pertsonatan. Horrek ez du esan nahi okupazioak gora egin duenik.

Kontuan hartu beharreko datu bat da erreferentziako astean lan egin ez duten langile landunen kopurua (horien artean, ABEEE batek eragindako langileak daude). Izan ere, 2020ko martxoaren 16tik gertatu diren inguruabar bereziak kontuan hartuta, BPGdarengan eragin berezia du, eta horregatik sartu du Estatistikako Institutu Nazionalaren Biztanleria Aktiboaren Inkestak bere azterketan. 2021eko urtarrila eta martxoa bitartean 1.964.700 pertsona izan ziren (2020ko bigarren hiruhilekoan 4.706.200 izan ziren), aurreko hiruhilekoan baino 75.600 gehiago. Igoera, funtsean, oporraldien, ordutegi malguaren, eguraldi txarraren eta gaixotasunaren intzidentzia handiagoari zor zaio; izan ere, enplegu-erregulazioko espedienteek eta arrazoi teknikoek edo ekonomikoek eragindako absentsien murrizketa (80.000) gainditu dute.

Langabeziaren eta Gizarte Segurantzako afiliazioaren datuek 2021eko urtarrila eta martxoa bitartean enpleguak bizi izan duen une zaila berretsi dute.

2021eko lehen hiruhilekoan, Gizarte Segurantzako afiliazioek -%0,7ko beherakada izan dute hiru hilean behin (2020ko azken hiruhilekoan baino 134.900 afiliatu gutxiago) eta -%0,5ekoa urtetik urtera (duela urtebete baino 101.800 afiliatu gutxiago).

Hala ere, apirileko datuak hartuz gero, hilabete horretan ekonomia ia geldituta baitzegoen, afiliazioak %3,2 igo dira, eta 593.600 afiliatu berreskuratu dira duela urtebeteko datuekin alderatuta. Urte arteko lehen aldakuntza positiboa da 2020ko otsailetik.

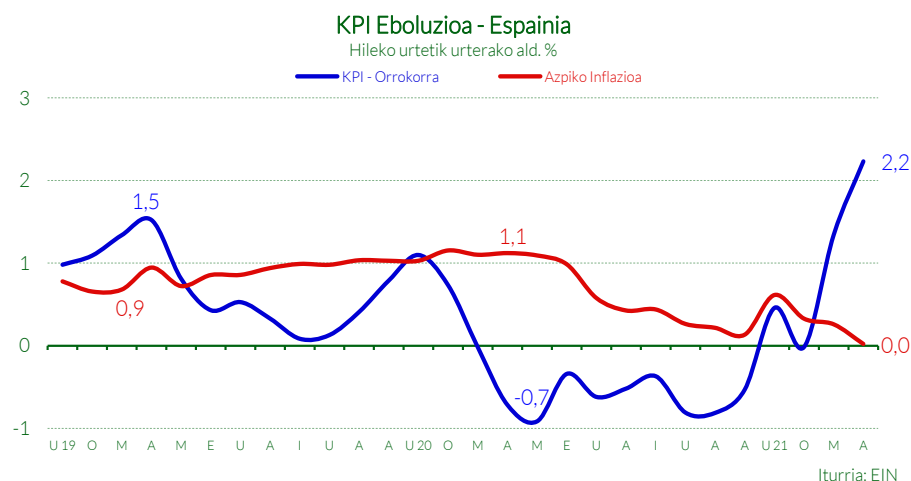
Gizarte Segurantzak emandako informazioaren ildotik, Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoaren (SEPE gazteleraz) langabezia-zifrek berretsi egiten dute 2021eko lehen hiruhilekoan enpleguak urtearen hasieran izan duen datu txarra: langabeen urte arteko kopurua %18,7 igo da, eta hiruhileko artekoa, berriz, %3,1. Hala, 2021eko lehen hiruhilekoko azken egunean 3.974.300 langabe zeuden, eta langabezia-tasa %17,4koa zen (aurreko hiruhilekoan baino puntu erdi handiagoa).

Eskuragarri dauden azken datuekin, apirilekoak, zifrak oraindik ere txarrak dira urtetik urterako datuei dagokienez, biztanleria langabeak %2,1 egin baitu gora, eta hiruhileko datuetan datua hobetu egin da, -%1,0 jaitsi baita. Balio absolutuetan, apirilean duela urtebete baino 79.400 langabe gehiago daude, eta martxoan baino 39.000 gutxiago.

Prezioak, soldatak

Hiru hileroko Kontabilitate Nazionalaren aurrerapenaren datuen arabera, BPGd prezio arruntetan 2021eko lehen hiruhilekoan izandako beherakada -%3,3koa izan da urtetik urtera, 2020ko azken hiruhilekoan baino 4,9 puntu txikiagoa.

BPGd prezio konstanteetan -%4,3 galdu dela kontuan hartuta, ikusten dugu ekonomiaren deflatore implizitua, prezio-igoeraren erritmoa neurtzen duena, %1,0koa izan dela, aurreko hiruhilekoan baino bi hamarren handiagoa.

Estatistikako Institutu Nazionalaren datuak Kontsumoko Prezioen Indizearen arabera neurtuta, ikusten da urte arteko inflazioa %1,3ra igotzen dela 2021eko martxoan, urtea hasi zeneko %0,5etik, 2020ko apirilean hasitako joera negatiboa hautsi baitzuen. Prezioen igoera handi hori, batez ere, elektrizitatearen eta erregaien garestitzeak eragin du; izan ere, 2020ko martxoan jaitsiera handia izan zuten funtsezkoak ez diren jarduerak jasan zuten geldialdiaren eta pertsonen mugikortasunaren murrizketen ondorioz.

Apirilean, prezioen igoera are handiagoa izan zen eta urtetik urterako %2,2ko hazkundea izan zuten, 2018ko urritik indize orokorrean izandako tasarik altuena izanik. Elektrizitatearen prezioaren etengabeko igoerak eta erregaien prezioaren egonkortasunak etxebizitza (%10,0) eta garraio (%7,4) taldeen prezioen igoera eragin dute, indize orokorrari berriro presioa eginez. Prezioen igoeran eragin negatiboa duten taldeen artean daude elikagaiak (%0,3 igo dira, martxoan baino puntu bat gutxiago), aisialdia eta kultura (-%1,2 jaitsi dira) eta hotelak, kafetegiak eta jatetxeak (-%0,5).

Era berean, hilabete arteko tasari dagokionez, apirileko Kontsumoko Prezioen Indizeak %1,2 egin zuen gora martxoko datuekin alderatuta, bederatzi urtean izan duen gorakadarik handiena, 2012ko apiriletik.

Azpiko inflazioaren urteko aldakuntza-tasari dagokionez (landu gabeko elikagairik eta produktu energetikorik gabeko indize orokorra, saskiko elementurik aldakorrenak), martxoan %0,3koa izan da, Kontsumoko Prezioen Indize orokorra baino puntu bat beherago, eta apirilean aldaezina izan da (%0,0).

Azkenik, 2021eko lehen hiruhilekoan, soldatapeko lanpostu baliokidearen ordainsaria eta unitateko lan-kostua %0,1 eta %2,6 igo dira, hurrenez hurren, zazpi hamarren igo da ordainsaria, eta 2,3 puntu lan-kostua, 2020ko laugarren hiruhilekoko datutik gora.

Epe motzerako eta ertainerako aurreikuspenak

Hala Nazioarteko Diru Funtsak nola Europako Batzordeak Espainiako ekonomiaren bilakaerari buruzko aurreikuspenak hobetu dituzte 2021-2022 biurtekoan. Murritzaketak apurka-apurka altzatzeak eta txertaketa-kanpainaren bizkortzeak hazkundea sendotu beharko dute.

Espainiarentzat, Nazioarteko Diru Funtsak, apirileko “Perspectivas de la economía mundial” txostenean, puntu erdiko aurreikuspena hobetu du, 2021erako BPGd %6,4 aurreratu baita, eta horrek, AEBekin batera, ekonomia aurreratuaren artean susperraldiaren buruan jartzen du. Euroguneko batez bestekoaren (%4,4) eta Alemaniako (%3,6) edo Frantziako (%5,8) hazkundearen gainetik egongo litzateke. Hala ere, errebote hori Espainiako ekonomiak izan zuen emaitzarik txarreana 2020an, Funtsak aztertzen dituen guztien artean, eta, erakunde horren arabera, -%11,0 jaitsi zen. Zalantzarik gabe, erakundeak aurreko txostenetan adierazi duen bezala, turismoarekiko mendekotasun handia eta Espainiako ekonomiako lan-kontratuen behin-behinekotasuna dira horren arrazoiak. Nazioarteko Diru Funtsaren arabera, Espainiak inguruko gainerako ekonomiek baino denbora gehiago beharko du pandemiaren aurreko produktu-mailak lortzeko.

2022rako Nazioarteko Diru Funtsak aurreko aurreikuspena aldatu gabe mantentzen du, %4,7an kokatuz, eta 2023an %2,8ra jaitsiko litzateke.

Bestalde, Espainiako Bankuak 2021eko martxoaren 23an argitaratu ditu Espainiako ekonomiaren proiektzio makroekonomikoak (2021-2023), eta hiru agertoki hartu ditu kontuan (zentrala, leuna eta larria), batez ere pandemiaren bilakaeraren eta krisiaren epe ertaineko ondorioen arabera. Hiruretan kalkulatu da, 2020an BPGdak izandako uzkuertze handiaren ondoren (-%10,8 bolumenean), susperraldi handi samarra etorriko dela hurrengo hiru urteetan. Agertokien arteko aldea 2021ean kontzentratzen da, egon litezkeen

gaixotasun-agerraldien larritasunaren arabera eta, udatik aurrera, biztanleriaren immunizazio-prozesuak aurrera nola egiten duen kontuan hartuta.

Agertoki baikorrenak BPGd %7,5 handitzea ekarriko luke 2021erako (%5,5eko eta %1,6ko errekupeazioekin 2022an eta 2023an, hurrenez hurren); egoera latzean, berriz, urtetik urterako %3,2ko aurrerapenean geratuko litzateke (%4,6 hazteko 2022an eta %2,2 2023an).

Erdiko agertokiaren premisekin, 2021ean %6ko hazkundera, 2022an %5,3koa eta 2023an %1,7koa hurrenez hurren, BPGdaren pandemia aurreko mailen susperraldia ez litzateke 2023ra arte iritsiko. Egoera leunean, susperraldia urtebete baino zertxobait gehiago aurreratuko litzateke; proiektzio-horizontearen amaieran, berriz, egoera latzean, oraindik ere Covid-19a sartu aurretik ikusitakoaren azpitik egongo litzateke BPGdaren maila.

Europako Batzordeak, udaberriko aurreikuspen ekonomikoetan, Espainiari dagokionez ere hobetu egin ditu aurreko aurreikuspenak, eta 2021ean BPGda %5,9 haziko dela aurreikusten du, 2022an %6,8ra iritsiz. 2021eko langabezia-tasa bi hamarren igoko litzateke 2020ko %15,5etik, eta urtea 15,75ean itxiko litzateke; 2022an, berriz, joera iraultzea lortuko litzateke, langabezia-tasa %14,4ra jaitsiz.

Batzordearen arabera, berreskuratze- eta erresilientzia-plana ezartzeak zeregin erabakigarria izango du susperraldian, eta jardueraren gorakada bultzatuko du 2021eko bigarren erdian, iragarpenaren horizontean hedapen ekonomikoari eusten lagunduz.

Bestalde, Espainiako Gobernuak, 2021eko apirileko Egonkortasun Programaren agertokian, uste du COVID-19aren pandemiaren eta Filomena depresioaren hirugarren olatuaren eraginak moteldu egin duela hazkundera urte honen hasieran, eta hiruhileko bat atzeratu ekonomiaren susperraldia.

Gainera, Berreskuratze Planeko inbertsioek hazkundera duten eraginaren zati bat 2022ra aldatu da. Hala ere, datu onak eman ditu: BPGda %6,5 hazi da 2021ean eta %7,0 2022an.

Horrela, Barne Produktu Gordina (BPGd) 2019ko laugarren hiruhilekoan, pandemiak eztanda egin aurreko hiruhilekoan, izandako mailara iritsiko litzateke 2022. urtearen amaieran.

Langabezia-tasa 2020ko %15,5a baino hiru hamarren txikiagoa izatea espero da, %15,2raino jaitsiz eta 2022a %14,1ean itxiz, hurrengo urteetan beheranzko bideari jarraitzeko.

Espainiarako aurreikuspen ekonomikoak - 2021eko Maiatza

Urteko batezko besteko aldakuntza %

	BEGd-a	
	2020	2021
Nazioarteko finantzen analistak (NFA)	6,4	5,8
Axesor	5,2	5,9
BBVA	5,5	7,0
CaixaBank Research	6,0	4,4
Espainiako Merkataritza Ganbera	5,9	5,4
Cemex	5,5	7,0
Madrilgo Ekonomia Ikasketen Zentroa (CEEM-URJC)	5,9	5,5
Aurreikuspen ekonomikoaren Zentroa (CEPREDE-UAM)	6,4	4,8
CEOE	5,4	6,0
Ekonomia Taldea (Et)	6,3	4,6
Funcas	6,0	6,2
Ekonomia Analisten Institutu Konplutensea (ICAE-UCM)	5,6	5,8
Ekonomia Ikasketen Institutua (IEE)	4,8	5,7
Intermoney	6,2	5,2
Mapfre Economics	6,0	5,0
Repsol	5,7	5,2
Santander	5,6	7,0
Metyis	5,5	6,0
Universidad Loyola Andalucía	5,8	5,3
ADOSTASUNA (BATEZ BESTEKOAK)	5,8	5,7
Maximoa	6,4	7,0
Minimoa	4,8	4,4
Pro memoria:		
Gobernua (2021eko apirila)	6,5	7,0
Espainiako Bankua (2021eko martxoa)	6,0	5,3
EE (2021eko maiatza)	5,9	6,8
NMF (2021eko apirila)	6,4	4,7
ELGA (2021eko martxoa)	5,7	4,8
Iturria: Funcas (2021eko maiatza)		

EAE-KO ABAGUNEA

Euskal ekonomia, urtetik urterako aldakuntza negatiboen artean, baina hiruhileko arteko aldakuntza positiboen artean.

Eustaten hiruhileko kontu ekonomikoen arabera (HKE), 2020. urte osoan legez, euskal ekonomiak berriro ere behera egin du 2021eko lehen hiruhilekoan, oraingoan -%2,9 (Estatuan -%4,3).

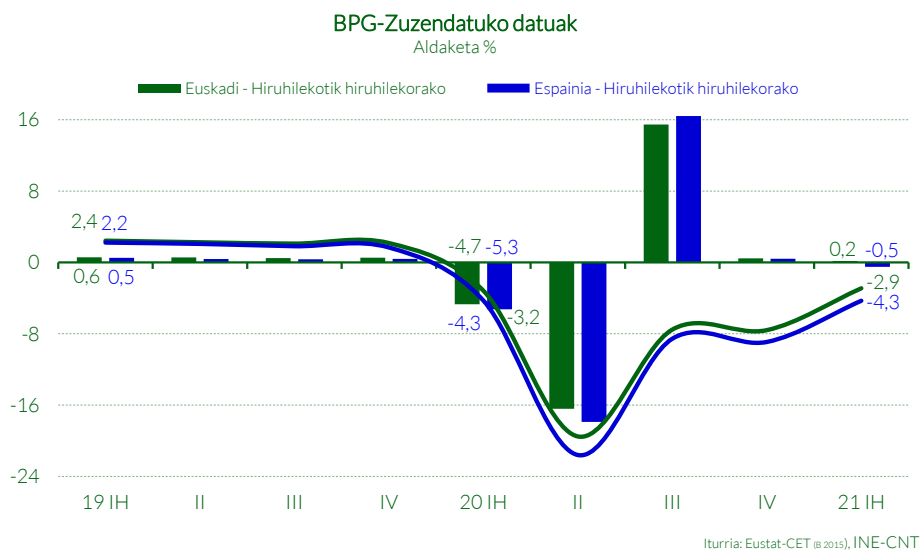
2017an Estatuko BPGa EAEkoa baino handiagoa izan zenetik urte horretako azken 3 hiruhilekoetan, Euskal Autonomia Erkidegoak hamahiru hiruhileko daramatza jarraian Estatuak baino datu hobeeekin.

Aldi horretan bertan, Estatuak bi aldiz baino ez du gaintu EAE hiruhilekoen arteko kopuruetan: 2018ko laugarren hiruhilekoan eta 2020ko hirugarrenean.

Izan ere, Estatuko ekonomiak ez du positiboan jarraitzerik lortu (-%0,5), baina EAEko ekonomiak hiru hiruhilekotan pilatu ditu tasa positiboak aurreko hiruhilekoarekin alderatuta, nahiz eta aurreko bietan baino hazkunde txikiagoa izan.

Hala, atzean utzi dugu iazko lehen seihilekoan gertatu zen atzeraldia tekniko, oinarritzkoa ez den jardura gelditu zelako eta pandemiari eusteko mugikortasunaren gaineko murrizketa handiak izan zirelako.

Europar Batasuneko datuekin alderatuta, urtetik urterako beherakada handiagoa izan da lehen hiruhilekoan 27koa (-%1,7) eta euroguneko herrialdeetako (-%1,8) baino. Alabaina, hiruhileko batetik bestera, EB-27ko BPGak -%0,4 egin zuen behera, eta eurogunekoak, berriz, -%0,6.

Lurraldeen arabera, aurreko bi hiruhilekoetan bezala, Bizkaiak izan du urte arteko daturik baxuena (-%3,3), Gipuzkoak baino zazpi hamarren gehiago (-%2,6) eta Arabak baino bederatzi gehiago (-%2,4).

Hala ere, hiruhileko batetik bestera, Bizkaiak izan du jokabide onena: aurreko hiruhilekoarekin alderatuta, %0,2 egin du gora, eta beste bi lurralde historikoetan, berriz, %0,1.

Eskariaren aldetik, 2020ko lau hiruhilekoetan gertatu den legez, barneko zein kanpoko eskariak ekarpen negatiboa egiten diote BPGari. Lehenengoa -%2,3 jaitsi da urtetik urtera (BPGa baino sei hamarren gutxiago), eta gainerako beherakada kanpo-sektoreari zor zaio, zeren eta esportazioak inportazioak baino gehiago jaitsi baitira.

Euskadiko BPG Eskariaren aldetik

Bolumen jarraituaren indizeen urte arteko aldakuntza (%)	2020				2021
	1H	2H	3H	4H	1H
GASTUA AZKEN KONTSUMOAN	-3,0	-15,4	-5,9	-5,7	-2,6
Kontsumo Pribatua (familia eta EZMADEena)	-4,8	-20,3	-8,5	-9,1	-3,7
Kontsumo Publikoa (Administrazio Publikoena)	4,1	3,0	3,6	7,2	1,5
INBERTSIOA (KAPITAL-ERAKETA GORDINA)	-3,6	-23,0	-11,4	-8,4	-1,3
Kapital finkoaren eraketa gordina ekipo-ondasunetan	-5,0	-30,1	-12,2	-5,9	1,9
Gainerako kapital-eraketa gordina	-2,8	-18,8	-10,9	-9,8	-3,1
BARNE-ESKARIA	-3,1	-17,2	-7,2	-6,4	-2,3
Ondasun eta zerbitzuen ESPORTAZIOAK	-7,5	-30,2	-15,5	-14,8	-2,4
Ondasun eta zerbitzuen INPORTAZIOAK	-7,2	-26,4	-14,8	-12,7	-1,3
BPG merkatu-preziotan	-3,2	-19,5	-7,5	-7,6	-2,9

Iturria: Eustat - Kontu Ekonomikoak - Oinarria: 2015 - Urtaroko eta egutegiko ondorioen datu zuzenduak

Barne-eskaera

Aurreko aldietan baino urte arteko atzerakada txikiagoak makromagnitude guztietan, kontsumo publikoan izan ezik (administrazio publikoen azken gastua), positiboa izan arren (%1,6), aurreko hiruhilekoetan baino txikiagoa baita.

Hiruhilekoen arteko jokabidea ez da homogeneous; negatiboa da kontsumoarentzat (publikoa zein pribatua) eta positiboa inbertsioarentzat.

Kontsumo pribatuak (familien azken gastua ISFLSH da) -%3,7ko urte arteko jaitsiera izan du, aurreko hiruhilekoetan baino nabarmen txikiagoa, nahiz eta bi hiruhilekotan jaitsiera txikiak izan dituen hiruhileko batetik bestera.

Inbertsioak beherakada ikaragarria izan zuen iaz (-%11,6ko jaitsiera), eta badirudi gorantz egin duela, eta ekipamendu-ondasunen kapital-eraketa gordinak (hain zuzen, aurreko urtean gehien zigortutako osagaia) urtetik urterako %1,9ko hazkundea izan duela.

Kapitalaren gainerako eraketa gordinak (eraikuntzaren bilakaerari lotuagoa) datu negatiboetan jarraitzen du (-%3,1), 2020ko bigarren hiruhilekoan izandako beherakada handiaren ondorioz, baina hiru hiruhilekotan pilatu ditu hiruhileko arteko tasa positiboak.

Kanpo-eskaera

Ohi bezala, urteko lehen hiruhilekoan esportazioak (-%2,4) inportazioak (-%1,3) baino gehiago jaitsi dira, eta, beraz, kanpoko saldoak ekonomiari egindako ekarpena negatiboa izan da.

Baikorrak izateko datu gisa, hiruhilekoen arteko kopuruetan, esportazioek eta inportazioek gora egin dute hirugarren hiruhilekoz jarraian, %3,9 eta %3,2 hurrenez hurren, eta iazko azken hiruhilekoan izan ezik, lehenengoek hazkunde handiagoa izan dute bigarrenek baino.

Datu positiboekin jarraituta, Merkataritzako Estatu Idazkaritzaren datuek adierazten dute kanpoko saldoak 1.572,4 milioi euroko superabita izan duela eta estaldura-tasa (esportazioen eta inportazioen arteko zatidura) %134,9koa izan dela, aurreko hiruhilekoko %136,2 baino txikiagoa.

Euskal Autonomia Erkidegotik Espainiako ekonomiatik kanpo egindako esportazioek etenik gabe egin zuten behera 2020ko otsailetik 2021. urteko urtarrilera arte. Aurtengo otsailean eta martxoan berriro hazi dira, aurreko urtearekin alderatuta, eta lehen hiruhilekoaren balantzea %9,1eko hazkundean itxi da, hau da, 506,8 milioi euro gehiago. 2019. urteko datuekin alderatuz gero, tasak negatiboa izaten jarraitzen du (-%1,6).

Esportazioek martxoan izandako urte arteko igoera (%39,0) Galiziakoak bakarrik gainditu zuen (%61,3). Hiruhilekoaren zenbaketa orokorrean, Galiziaz gain, Murtziak eta Kataluniak gainditu dute, %10etik gorako hazkundearekin.

Lurraldeen arabera, Bizkaiko esportazioak dira garrantzitsuenak EAEn (guztizkoaren %39,2), eta urtariletik martxora bitartean %10,9ko igoera izan dute (2020an baino 233,7 milioi

gehiago). Araban hazkundera are handiagoa da, %12,1ekoa (+201,3 milioi) eta Gipuzkoan %4,1ekoa (+71,9 milioi).

Helmugen arabera, gehiago hazi dira erkidego barruko entregak (%12,7) munduko gainerako herrialdeetara egindako esportazioak baino (%1,2).

Herrialdeen arabera, 2021eko hiru hilabete hauetako esportatzaileen rankingaren arabera, Alemania da herrialde hartzaile nagusia 1.094,1 milioirekin, esportatutako guztiaren %18,0. Alemaniaren atzetik Frantzia, Erresuma Batua, Estatu Batuak, Italia eta Belgika daude, eta sei horien artean esportazioen %57,5 daude. Nazio horien kasuan, estaldura-tasa handiena Estatu Batuek dute (%320,9) eta txikiena Italiak (%120,3).

Euskadin, hiruhileko esportazio-sektore nagusia ekipamendu ondasunena izan zen (guztizkoaren %34,7, urte arteko %2,3 hazi ziren), erdifikatura ez-kimikoak (guztien %24,2, urte arteko %12,5 igo ziren) eta automobil-sektorea (guztizkoaren %18,9, urte arteko %17,5).

2021eko lehen hiru hileetan gehien saldu diren hamar produktuetatik (muga-zergen partidak) bakarrak izan du atzerakada nabarmena 2020ko aldi berarekin alderatuta: "Petrolio-olio finduak" (-%33,7 eta -112,9 milioi).

Hain zuzen ere, Euskadiko esportazio eta inportazio energetikoen %99 inguru Bizkaiko lurralde historikoan biltzen dira.

Inportazioak esportazioak baino lehenago hasi ziren beherako joerarekin, 2019ko ekainean, eta joera hori areagotu besterik ez du egin pandemiak; 2021eko martxora arte ez dira datu positiboak bildu. Hala ere, ez da nahikoa izan hiruhilekoa positiboan ixteko (-%1,3), eta aurtengoarekin zazpi dira urtetik urterako beherakadak izan dituzten segidako hiruhilekoak.

Jatorriaren arabera, erkidego barruko erosketek %8,2 egin dute gora (lau hiruhilekoko bolada negatiboa eten da), eta hori ez da nahikoa izan munduko gainerako herrialdeetatik etorritako erosketen beherakada konpentsatzeko (-%11,8).

EAEra egindako inportazioak Estatuko inportazio guztien %6,0 izan dira, esportazioak baino pisu txikiagoa, guztizkoaren %8,4, alegia.

Ekoizpena

Eskaintzaren ikuspegitik, urtetik urterako balio erantsiaren atzerakada orokorra izan da, Administrazio Publikoaren, hezkuntzaren, osasunaren eta gizarte zerbitzuen adarrean izan ezik (%1,6), zeren eta 2020an baino hazkunde handiagoa izan baitu.

Hiruhilekoen arteko terminoetan, sektore guztiek egin dute gora, zerbitzuen sektoreak izan ezik (-%0,5), gainerako zerbitzuen adarrak datu negatiboen erabina izan duelako (-%2,7), bertan sartzen baitira higiezinaren arloko jarduerak, jarduera profesionalak, zientifikoak eta teknikoak, baita finantzen eta aseguruaren arlokoak ere.

Euskadiko BPG Eskaintzaren aldetik

Bolumen jarraituaren indizeen urte arteko aldakuntza (%)

	2020				2021
	1H	2H	3H	4H	1H
NEKAZARITZA, ABELTZANTZA, ARRANTZA	3,5	-6,1	-7,2	-26,3	-7,1
INDUSTRIA ETA ENERGIA	-3,6	-26,7	-9,5	-7,2	-1,1
Manufaktura-industria	-4,3	-27,8	-9,4	-7,0	-0,7
ERAIKUNTZA	-2,7	-17,9	-9,3	-8,2	-2,4
ZERBITZUAK	-2,8	-17,5	-6,5	-7,1	-3,5
Merkataritza, ostalaritza eta garraioa	-4,2	-21,8	-10,2	-12,8	-5,5
Herri-administrazioa, hezkuntza, osasuna eta gizarte zerbitzuak	1,2	0,7	1,1	1,0	1,6
Gainerako zerbitzuak	-4,0	-24,2	-8,1	-7,5	-5,0
BPG merkatuko prezioetan	-3,2	-19,5	-7,5	-7,6	-2,9

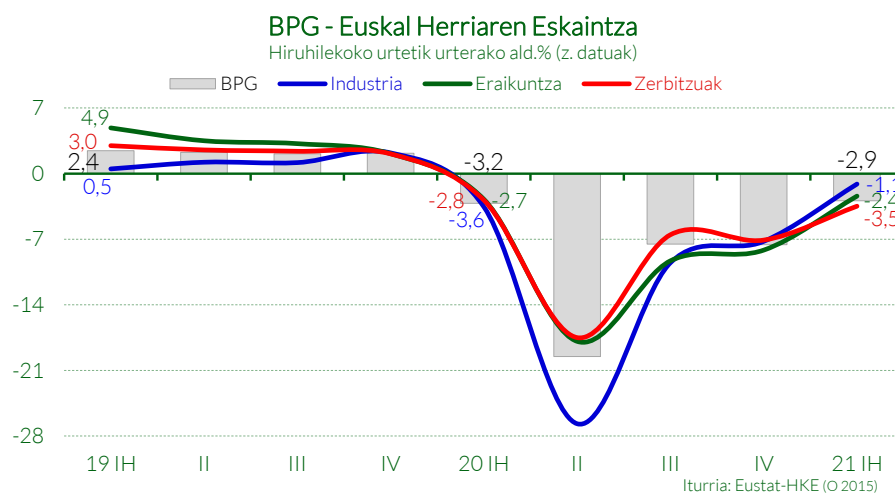
Iturria: Eustat - Kontu Ekonomikoak - Oinarria: 2015 - Urtaroko eta egutegiko ondorioen datu zuzenduak

Lehen sektorean, balio erantsiaren beherakada $-7,1$ ekoa izan da, aurreko hiruhilekoan baino $19,2$ puntu txikiagoa, hiruhileko batetik bestera $20,1$ eko igoera izan baitu.

Industriak $-1,1$ eko beherakada izan du, 2020an ikusitakoa baino txikiagoa; izan ere, sektorerik kaltetuena izan da, kanpo-merkataritzan eta jardueran izandako geldialdiaren ondorioz.

Eraikuntzaren sektoreak ere beherakada txikiagoa izan du urtetik urtera ($-2,4$) aurreko hiruhilekoetan baino.

2020an, administrazio publikoaren, hezkuntzaren, osasunaren eta gizarte zerbitzuen adarrari esker, BPG baino gutxiago jaitsi zen zerbitzuen sektorea (positiboki eusten jarraitzen duen bakarra); 2021ean, oster, beherakada handiena izan duen sektorea izan da ($-3,5$), merkataritza, ostalaritza eta garraioaren adarrek eta gainerako zerbitzuen adarrek jaitsiera handia izaten jarraitzen dutelako, $-5,5$ ekoa eta $-5,0$ koa, hurrenez hurren.

Lan merkatua

Lan-merkatuak okerrera egin du, baina BPGak baino hobeto eutsi dio. 2014ko lehen hiruhilekotik 2019ko azken hiruhilekora bitartean, BPGa enplegua baino gehiago hazi zen, lanaldi osoko lanpostu baliokideen arabera neurtuta.

2020an eta 2021eko lehen hileetan, enplegua nabarmen jaitsi da, baina BPGa baino gutxiago. 2021eko lehen hiruhilekoan $-2,1$ eko urte arteko atzerakada izan du (BPGaren $-2,9$ baino txikiagoa). Hala, hiruhileko batetik bestera, $0,5$ igotzea ere lortzen du (BPGaren $0,2$ baino hobea).

Edozelan ere, kontuan izan behar da Europako Kontu Sistemak (SEC) lanpostuen kontzeptutik kanpo uzten dituela aldi baterako lanik egiten ez duten baina lanpostuarekin berme batekin edo itzultzeko datari buruzko akordio batekin lotura formala duten pertsonak, enplegu-erregulazioko espedienteen kasuan gertatzen den moduan.

Kopuru absolutuetan, 2021. urteko lehen hiruhilekoan lanaldi osoko lanpostu baliokideak 921.653 izan dira, urtebete lehenago baino ia 20.000 gutxiago hain zuzen, baina aurreko bi hiruhilekoetan baino 5.000 gehiago.

Sektore guztiek egin dute behera, 2020. urteko lehen hiruhilekoarekin alderatuta, beherakada handienetik txikienera: Industria ($-3,6$), zerbitzuak ($-1,7$), lehen sektorea ($-1,3$) eta eraikuntza ($-1,2$).

Pandemiak enpleguan eragin duen konbultsioa berretsi egin dute INEk eta Eustatek argitaratutako inkestek.

Estatistikako Institutu Nazionalaren Biztanleria Aktiboaren Inkestaren (EPA) arabera, 2021eko lehen hiruhilekoan 18.700 pertsona gutxiago aritu dira lanean EAEn ($-2,0$) eta azken hamabi hilabeteetan 28.600 gutxiago ($-3,1$).

Termino erlatiboetan, Euskadi da urteko enplegu aldaketarik negatiboenak izan dituen hirugarren erkidegoa ($-3,1$), Kanariak ($-14,0$) eta Valentziako Erkidegoa ($-3,9$) soilik gaituta.

Kontuan hartu beharreko datu gisa, sektore publikoan lan egiten duten soldatapekoen ehunekoak marka historikoa hautsi du EAEn, $20,3$ ra iritsi baita. Lehen, 2012ko hirugarren hiruhilekoan eta 2020ko bigarrenean soilik gaitu zuen $20,0$ ko muga. Estatuko batez bestekoaren azpitik dago oraindik ($21,1$), eta oso urrun dago atal horretako liderrangandik (Extremadura, $30,9$).

Gaitu den beste zifra bat, kasu honetan beheranzkoa, norberaren konturako langileen ehunekoa da, landun guztiekiko. Estatuan, oro har, $15,8$ tik $16,0$ ra igo da urtebetean; Euskal Autonomia Erkidegoan, berriz, $13,6$ tik $12,2$ ra (gutxieneko historikoa). Estatuko eta Euskadiko batezbestekoen artean $3,8$ puntuko aldea dago, mende osoan erregistratu den handiena.

Nabarmenezkoa da lanaldi osoan eta lanaldi partzialean lan egiten duten pertsona landunen bilakaera. 2015eko lehen hiruhilekoan lanaldi osoan lan egiten dutenen ehunekoa $80,3$ ra jaitsi zenetik (minimo historikoa), zifra horrek goranzko joera izan du, gaur egungo $85,3$ ra iritsi arte.

Baina bilakaera hori ez da homogeneoa izan sexuen arabera. Lanaldi partzialean lan egiten duten emakumeek beherakada handia izan dute (%34,1etik %24,6ra), eta gizonetan, berriz, puntu bat baino ez da jaitsi (%6,6tik %5,5era).

Langabeziari dagokionez, Estatuko hiruhileko igoera handienak, kopuru absolutuetan, Galizian (15.700 langabe gehiago), Gaztela eta Leonen (9.900 gutxiago) eta Euskal Autonomia Erkidegoan (9.500) izan dira.

Langabezia-tasak 2,1 puntu egin du gora urtebetean, eta puntu bat aurreko hiruhilekotik; hala ere, EAEk Estatuko tasarik baxuena izaten jarraitzen du (%10,9), Nafarroa eta Kantabria gaindituta. Beste muturrean, autonomia erkidego batzuek tasa bikoitza baino handiagoa dute: Kanariak (%25,4), Andaluzia (%22,5) eta Extremadura (%22,2).

Eustaten BJAre arabera, 2021eko lehen hiruhilekoan EAEn bizi den biztanleria aktiboak behera egin du, bai urtetik urtera (-%1,1), bai hiruhilekoen artean (-%0,8).

Pertsona landunen kopurua 929.200 da, hau da, -%0,5 jaitsi da aurreko hiruhilekoarekin alderatuta, eta -%2,3 2020ko aldi berarekin alderatuta.

Urte arteko datuei dagokienez, okupazioak behera egin du sektore guztietan, eraikuntzan izan ezik (%3,0 igo da).

Hala, Euskadin 115.700 langabe daudela kalkulatu da, aurreko hiruhilekoan baino 3.900 gutxiago (-%3,2ko aldakuntza hiruhilekoan), baina 2020ko lehen hiruhilekoan baino 9.200 gehiago (%8,6ko aldakuntza urtean).

Eustaten datuen arabera, langabezia-tasa INEren baino pixka bat handiagoa da, zehazki, %11,1ekoa, duela urtebete baino puntu bat handiagoa hain zuzen, baina aurreko hiruhilekoan baino bi hamarren txikiagoa.

Generoaren arabera, emakumeen langabezia-tasa (%11,3) gizonena baino handiagoa da (-%10,9); izan ere, aurreko hiruhilekoan baino 5.300 emakume gutxiago daude lanean, eta gizon landunak, berriz, 900 gehiago dira.

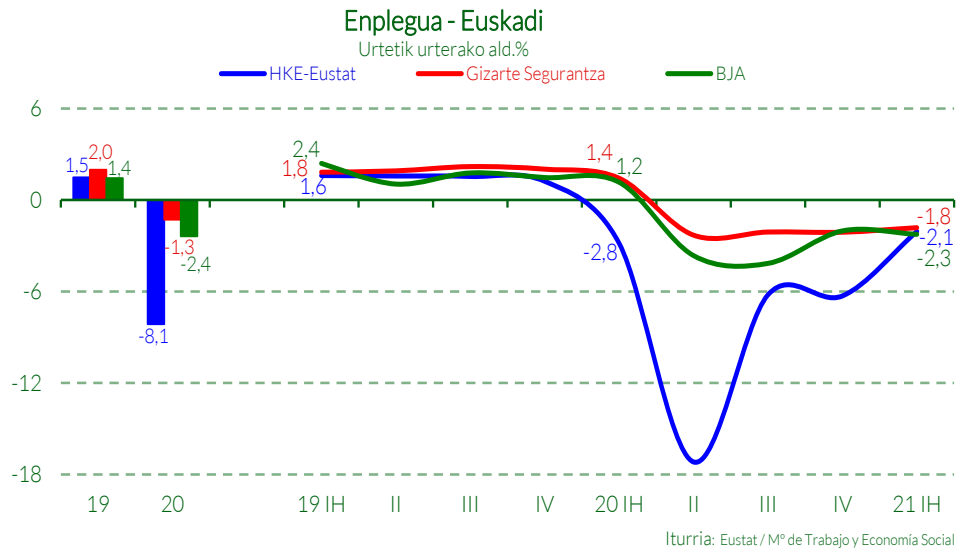
Gizarte Segurantzaren datuek ere islatzen dute koronabirusaren krisiak eragin negatiboa izan duela enpleguan EAEn. 2014ko bigarren hiruhilekotik 2020ko lehen hiruhilekora etengabe igo da hileko batez besteko kotizatzaileen kopurua. Hala ere, 2021eko apiriletik 2020ko martxora 12 hilabetez jarraian izan zen beherakada.

2021eko lehen hiruhilekoko jaitsiera (-%1,8) aurreko hiru hiruhilekoetakoa baino txikiagoa izan da. Eta 2021eko apirilean eta maiatzetan datu positiboak itzuli dira, pandemiak osorik eragin zuen lehen bi hilabeteekin konparatu baitira datuak.

Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoan erregistratutako langabeziarekin, joera antzekoa da. Hileko azken egunean neurtzen denez, 2020ko martxoa izan zen urtetik urterako aldaketa positiboa izan zuen lehena (erregistratutako langabeziaren igoera) 2013ko azarotik. Eta ez da

zeinua aldatu 2021eko apirilera eta maiatzera arte; orduan, Euskadin erregistratutako langabezia -%8,4 eta -%13,5 jaitsi zen, hurrenez hurren.

Euskal Autonomia Erkidegoan 2021eko lehen hiruhilekoan erregistratutako biztanleria langabetuaren %7,3ko igoera Estatuak lortutako %18,7aren oso azpitik mantentzen da.

Prezioen deflatoarea eta KPI

Eustaten Hiruhileko Ekonomia Kontuen arabera, EAEko Barne Produktu Gordinak (BPG) %1,9ko beherakada izan du 2021eko lehen hiruhilekoan, eta aurrekoan baino zazpi puntu gutxiago jaitsi da.

BPG errealak (-%2,9) BPG nominalak baino portaera okerragoa izan duenez (-%1,9), euskal ekonomiaren deflaktore inplizitua (%1,1) datu positiboen da berriz, 3 hilabetez negatiboa izan ostean.

Kontsumo-prezioei dagokienez, KPIk neurtuta, inflazioa balio negatiboetan sartu zen 2020ko apirilean (-%0,5), eta ez zituen utzi ekitaldi osoan.

Hala eta guztiz ere, 2021ek igoera orokorrak izan ditu prezioetan, urtarrileko %0,6tik apirileko %2,5era (eskuragarri dagoen azken datua), 2017ko hilabete beretik ikusi ez den kopurua. Bestalde, 2018ra jo behar da Estatuko KPIa Euskadikoa baino handiagoa dela ikusteko.

Urtea hasi zenetik, otzarako produktu-talde guztiek gora egin dute, komunikazioekin (-%4,1) eta aisialdiarekin eta kulturarekin (-%0,8) lotutakoak izan ezik. Igoeren artean, etxebizitzarekin (%4,2) eta garraioekin (%1,9) lotutakoak nabarmentzen dira.

Erregaiek prezioen jaitsiera handiekin hasi zuten urtea urtarrilean (-%8,6), baina apirileko igoera handiarekin (%13,4) datu positiboetan sartu dira.

Azpiko inflazioa (energia-produktuen eta egin gabeko elikagaien prezioak ez ditu barne hartzen, osagai lurrunkorrenak baitira) askoz egonkorragoa da, eta %0,6 eta %0,4 artean mantendu da urteko lehen lau hilabeteetan.

Epe laburrerako aurreikuspenak

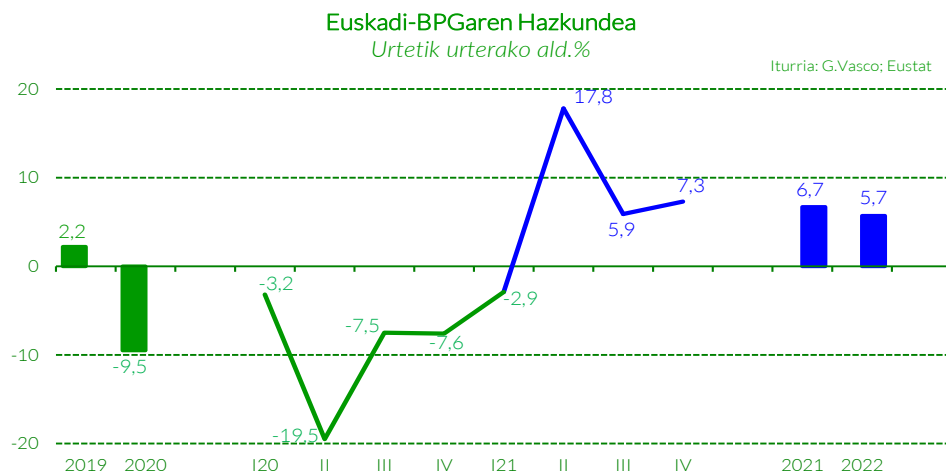
Aurreikuspenen arabera, ekonomiaren susperraldia gutxienez uda iritsi arte atzeratuko da.

Martxoko informazioarekin, Eusko Jaurlaritzako Ekonomia eta Plangintza Zuzendaritzak bere aurreikuspen ekonomikoak berrikusi zituen, beheranzko zuzenketa garrantzitsu batekin. Aurreikuspenaren agertoki berrian islatutako emaitzen arabera, 2021ean %6,7 eta 2022an %5,7 hazi da.

Euskal ekonomiaren hazkundearen motorra, beste behin ere, barne-eskaria izango da, eta espero den suspertzea 2021aren amaieran eta 2022aren amaieran gertatuko da. Ordura arte, familien kontsumoari buruzko erabakiak zuhurtziaz hartuko dira, ziurgabetasuna dela eta, baina familien gehiegizko aurrezpena kontsumo-plan bihurtzea espero da.

Administrazio publikoen kontsumoak gora egiten jarraituko du, baina moteltzeko joera txiki izanik. Ildo horretan, Europako funtsen kudeaketak eta horri lotutako egiturazko hobekuntzek garrantzi handia izango dute, batez ere enpresen inbertsioan.

Eskaintzari dagokionez, ekoizpen-sektore guztiek jarduera 2021ean berreskuratzeko profila erakutsiko dute. Industria dinamikoena da, nahiz eta zenbait azpisektoretan, hala nola aeronautikan, garestiago izango den gorakada. Zerbitzuetan antzeko zerbait gertatuko da turismoari eta aisialdiari lotutako azpisektoreekin.

BPGaren hazkundeak ondorio positiboak izango ditu lan-merkatuan, enplegua areagotuko da eta langabezia-tasak behera egingo du.

Alde batetik, enplegua %4,9 handitzea espero da 2021ean eta %3,2 2022an; beraz, 40.700 eta 29.000 lanpostu sortuko dira, hurrenez hurren, lanaldi osoan. Bestalde, langabezia-tasa %10,1ekoa izango da 2021ean, eta %9,5era jaitsiko da 2022an.

Berriagoak dira BBVA Researchen kalkuluak 2021eko bigarren hiruhilekoko Eskualde Behatokian, apirilean argitaraturikoan hain zuzen.

BBVA Researchek eutsi egin dio Espainiaren agertokiari 2021ean, %5,5eko hazkundearekin, baina 0,2 puntutan berrikusi du Euskadirentzako aurreikuspena (%5,3tik %5,5era); 2022rako, berriz, %7,5ekoa izango dela aurreikusi du.

Txertaketan izandako aurrerapenak, Europako funtsen inbertsioaren igoerak eta politika fiskal hedakorrak susperraldi handiagoa bultzatuko dute, atzerriko turismoaren eraginpean gutxien dauden erkidegoetan behintzat, mugikortasunaren murrizketek eragin negatiboa izaten jarraituko baitute.

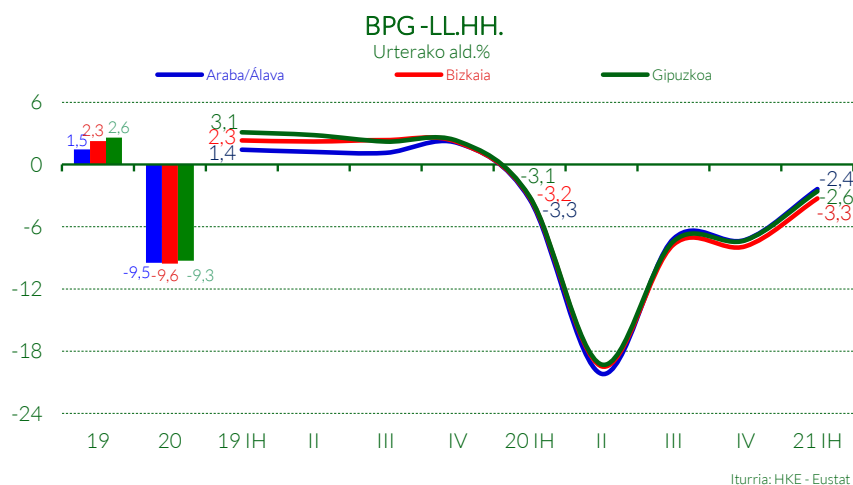
Europako funtsen eragina eta nazioarteko ingurune mesedegarri batek bultzatutako esportazioen sustapena inbertsio-ondasunen eta teknologia berrien garrantzi handieneko erkidegoetan igarriko da batez ere (Euskal Autonomia Erkidegoan, adibidez).

BIZKAIKO ABAGUNEA

Birusaren hirugarren olatua oso gogorra izan da eta txertatze-kanpaina motel hasi da, beraz, inguruko gainerako ekonomietan gertatutakoaren antzera, mugikortasun eta inguruetako itxituren murrizketak luzatu dira eta horrek lurraldeko jarduera ekonomikoaren abiada gelditu du.

Eustatek argitaratutako azkeneko Hiruhilekoko Kontuen (HHK) arabera, Bizkaiak urteen artean -%3,3 egin du atzera 2021eko lehenengo hiruhilekoan. Uzkurdura hori beste bi lurralde historikoetan baino handiagoa suertatu da, hirugarren hiruhilekoz ondoz ondo. Dena den, jaitsiera 2020ko laugarren hiruhilekoan baino lau puntu eta erdi gutxiago izan da.

Hiruhilekoen artekoari erreparatuz, ordea, Bizkaiak bi hiruhileko daramatza hazkuntza arinekin (%0,1 eta %0,2). Horrez gain, 2021eko urtariletik martxora beste bi lurralde historikoen gainean kokatu da, bietan %0,1 izan baita.

Prezio arruntetan, Bizkaiko BPGa ez da hainbeste murriztu (urteko -%2,2) eta beste lurralde historikoekiko aldea apur bat gutxitu da, Bizkaiko deflaktore inplizitua 1,1 puntutan kokatu delako, Araban, berriz, 1,0ean eta Gipuzkoan 0,9an.

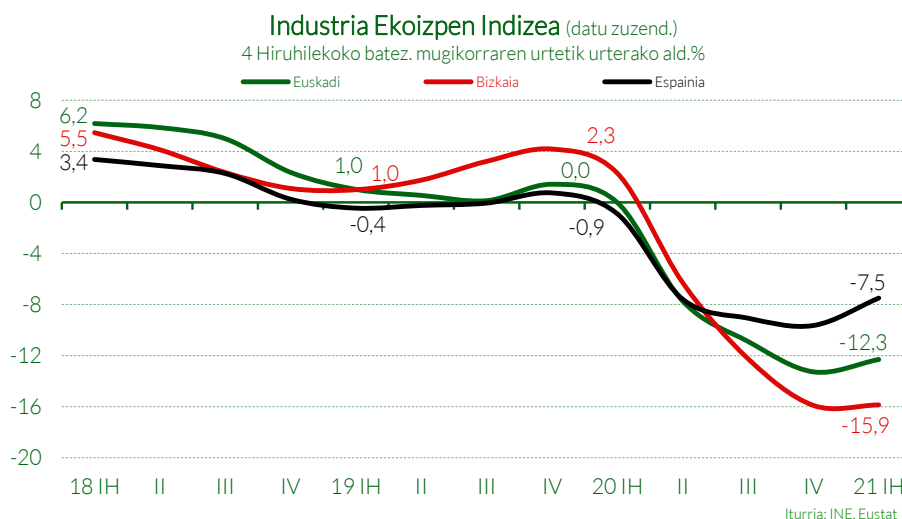
Ekoizpena

Pandemiak sektore ekonomiko gehienetan gogor eragin du.

Industriatik hasita, Industria Produkzioaren Indizea (IPI), logikoa denez, 2021eko martxoan suspertzen hasi da, joan den urteko martxoaren 14an alarma-egoera hasi zenean industria-jarduera gehienaren garapena mugatu baitzen.

Bizkaian susperraldia askoz motelagoa izaten ari da, eta lehenengo hiruhilekoaren metatuan urteen artean $-4,0$ jaitsi da, hain zuzen, Araban ($-1,9$) baino gehiago. Bien bitartean, Gipuzkoak $3,0$ ko hazkundea antzeman du. Batez beste Euskadin industria-produkzioa $-0,9$ murriztu da, Estatuan $2,6$ gehitu den bitartean.

Urtarriletik martxora Bizkaian IPlaren jaitsierak energia-produkzioa ($-16,5$) eta manufaktura-industria ($-3,7$) jaisteari erantzuten dio. Erauzketa-jarduerak, sektorean garrantzi erlatibo gutxi izan arren, 2020ko azkeneko hiruhilekoan hasitako susperraldiari eutsi diote eta $11,6$ egin dute gora.

Sektoreko okupazioari dagokionez, 2021eko lehenengo hiruhilekoan industrian 69.591 pertsona egon ziren afiliatuak Gizarte Segurantzari (gutxienean historikoa, 2015eko lehenengo hiruhilekoa gaitzen duena, alegia). Urtebetean gutxi gorabehera 2.400 afiliatu galdu dira, beraz, hori $-3,3$ ko beherakada da.

Lan-merkatuko inkestetan emaitzak kontrajarriak dira, IPlak ematen dituen datuekin eta afiliazioekin alderatuz gero. Ez dute jasotzen koronabirusak enpleguan sortutako ondoren suntsigarria.

Illo horri eutsiz, 2021eko urtariletik martxora, INEren BALak sektorean Bizkaiko biztanleria okupatuaren hazkuntza iragartzen du. 5.100 pertsona gehiago dira azkeneko 3 hilabeteetan eta 16.600 gehiago azkeneko 12 hilabeteetan, beraz, urteen artean $22,4$ eta hiruhilekoen artean $6,0$ hazi da. Eustaten BJAk ematen dituen emaitzak, itxuraz, egoerarako egokiagoak dira, urteen artean $-0,7$ ko jaitsiera eta hiruhilekoen artean $2,8$ ko hazkuntza kalkulatzen baititu.

Eraikuntza zen sektorerik dinamikoena, baina ezin izan du saihestu pandemiak jardueran orokorrean emandako kolpe izugarria. Martxoan herri-lanarekin lortutako datu ona erabakigarria suertatu da hiruhilekoan hazteko.

Seopanen arabera, lizitazio ofizialak sektoreak etorkizunean izango duen portaera aurreratzen du. Bizkaian 2021eko lehenengo hiruhilekoan 97,4 milioi euro jarri ziren lizitazioan, eta 2020ko denboraldi bereko datuekin (85,4 milioi) alderatuta, urteen artean %14,0 igo zen. Bi osagaietatik, herri-lana (%21,5) eraikuntza (%0,8) baino gehiago hazi da.

Zifra absolutuetan, erakunde-mailei jarraikiz, tokiko administrazioa (forukoa barne) da lizitazioan jarritako obraren buru, erkidegokoaren aurretik. Estatukoa, berriz, azkeneko tokian gelditu da.

Enpleguari eutsiz, 2021eko lehenengo hiruhilekoan Bizkaian eraikuntzaren sektorean Gizarte Segurantzaren 31.050 afiliatu daude eta datua aurreko hiruhilekoan izandakoaren antzekoa da, baina urtebete lehenago baino 155 gehiago dira. Dena den, oraindik pandemian galdutako enplegu guztia ez da berreskuratu.

Halaber, lan-merkatuko inkestek eraikuntzarako datu kontrajarriak dituzte. BALak sektorean urteen eta hiruhilekoen artean -%21,0 eta -%7,8ko jaitsierak aurrez ikusten ditu; BJAk, ordea, kasu bakoitzean %7,7 eta %3,2ko hazkundeak kalkulatu ditu.

Zerbitzuen sektorean, Eustaten Zerbitzuen Abagune Indizeak (ZAI) merkataritza (handizkakoa, txikizkakoa eta ibilgailuen salmenta nahiz konponketa) eta “Beste zerbitzu batzuk” epigrafearen barruan dauden sektoreko gainerako jarduerak barneratzen ditu.

2021eko lehenengo hiruhilekoan, Bizkaian merkataritzaren salmenta errealek (prezio konstanteetan) -%1,7 egin zuten behera, nahiz eta ibilgailuen salmenta eta konponketa igo (%8,9). Horrenbestez, dagoeneko zazpi hiruhilekoz ondoz ondo jaisten ari da.

“Beste zerbitzu batzuk” atalean, urteen arteko uzkurdura orokortu da (-%9,5), garraio- eta biltegiaritze-jardueretan (%2,4 hazi da) eta informazio eta komunikazioetan (%0,3) izan ezik. Honako hauek dute urteen arteko portaera negatiboa: ostalaritzako salmentek (-%29,9), mugikortasunaren murrizketek asko kolpatu baitituzte; administrazio-jarduera eta zerbitzu osagarriek (-%17,6) eta jarduera profesional zientifiko eta teknikoek (-%6,1).

Bizkaian zerbitzuetan okupatutako langileen indizea urteen artean -%3,5 jaitsi da. Bizkaia sei hiruhilekoren eroria darama, Gipuzkoan, berriz, lau dira eta Araban bi besterik ez.

Bizkaiko zerbitzuetan Gizarte Segurantzaren batez beste 2021eko lehenengo hiruhilekoan 355.407 afiliatu zeuden urteen arteko -%0,6 eta hiruhilekoen arteko -%0,4ko beherakadekin.

Jarduera tertziarioko adarren arabera, urteen arteko jaitsiera hurrengo hauetan kontzentratzen da: arte- eta jolas-jarduerak (-%7,8), beste zerbitzu batzuk (-%5,7), merkataritza, ibilgailuen konponketa, garraioak eta ostalaritza (-%2,6) eta finantza- eta

aseguru-jarduerak (-%1,2). Ondorengo adar hauek datu positiboak lortu dituzte: zerbitzu osagarriek (%3,0), higiezin jarduerak (%2,5), administrazio publiko, hezkuntza eta osasunak (%0,9) eta jarduera profesional, zientifiko eta teknikoek (%0,8).

Lan-merkatuko inkestei erreparatuz, sektorean okupazioak ibilbide negatiboa izan du. 2021eko lehenengo hiruhilekoan urteen artean -%9,1 egin du behera BAa kontuan hartuta (-%5,5 aurreko hiruhilekoan) eta -%2,3 BJA aintzat hartuta (aurreko hiruhilekoko datu berbera).

Barne-eskaera

Barneko eskea tradizioz gure ekonomiaren motor izan da, baina bete-betean jasan du pandemiaren eragina, suspertze-ikurrak antzeman arren.

Txikizkako merkataritzaren salmentak Eustaten Txikizkako Merkataritzaren Indizearen (TMI) bitartez neurtzen dira prezio arruntetan, urte-sasoia eragina kenduta eta zuzenduta. 2021eko lehenengo hiruhilekoan -%0,5 jaitsi dira, hau da, aurreko hiruhilekoan baino puntu eta erdi gutxiago. Halaber, Gipuzkoan (-%1,4) baino gutxiago murriztu da. Araban (%3,8), ordea, igo da.

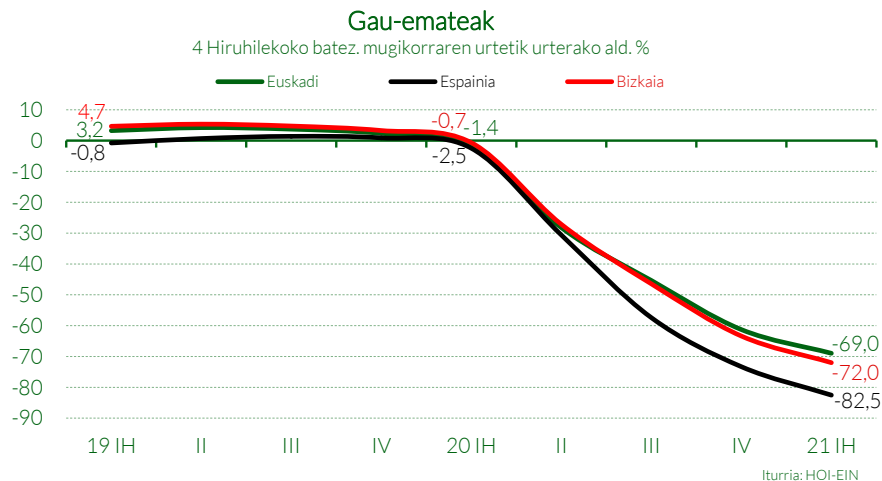
Elikadura funtsezko zerbitzutzat jo zen eta, ondorioz, ez zuen jarduera mugatuta izan, horrenbestez, salmentak %0,7 igo zituen hiruhilekoan; bien bitartean, gainerako produktuen txikizkako merkataritzak eta automobilgintzarako erregaien salmentak emaitza negatiboekin jarraitzen dute, -%1,1 eta -%11,1, hurrenez hurren.

Prezio konstanteetan, indize orokorrak antzeko emaitzak (-%0,6) lortu ditu. Hala eta guztiz ere, elikagaiek, orain arte positiboari eutsi arren, -%0,2ko jaitsiera arina izan dute, baina gainerako produktuen txikizkako merkataritzak (-%1,2) eta automobilgintzarako erregaien salmentak (-%6,7) gaingitu diote.

Etxebizitzaren transakzioei dagokienez, 2020. urtean Bizkaiko lurraldean 10.763 higiezin eskualdatu ziren, urteen artean -%11,3 jaitsita (2019an -%1,7). Emaitzak oso-osorik erantzuten dio etxebizitza erabilien salmentan (eskualdaketa guztien %84,4) izandako beherakadari, etxebizitza berriak %5,7 egin baitu gora.

Jakina denez, ondoz ondoko bost urteko hazkundearen ondoren, turismoak kolpe gogorra jasan du alarma-egoeraren barruan martxoaren 14tik ekainaren 21era bitartean konfinamendua eta ondorengo murrizketak direla bide. INEk eta Eustatek egindako jardura turistikoari buruzko inkesten datuak egoera larriaren isla leiala dira.

INEn hotel-okupazioaren inkestak (HOI) zenbatetsitakoarekin bat, Bizkaia bisitatu eta Bizkaiko hotel-establezimenduetan ostatatu ziren bisitariak urteen artean -%60,9 jaitsi ziren 2021eko lehenengo hiruhilekoan, Euskal Autonomia Erkidegoaren -%58,2ko jaitsieraren gainetik, nahiz eta Espainiakoa ekonomiarena (-%72,9) baino txikiagoa izan, turismoaren sektorea garrantzitsuagoa baita.

Noski, beherakada horrekin batera ostatu-gauak $-63,9\%$ gainbeheratu dira. Mugimenduak mugatuta daudenez, bisitari atzerritarren ($-84,8\%$) beherakada turista nazionalena ($-52,3\%$) baino handiagoa izan da.

Eustaten Turismo Establezimendu Hartzaileen Inkestaren (TEHI) arabera, INEren datu ezkorrak berresten dira. Aurrekoaren harira, 2021eko urtariletik martxora 84.306 bidaiari sartu ziren eta urteen artean $-60,8\%$ jaitsi zen. Bestalde, urteen artean ostatu-gauak $-61,3\%$ murriztu ziren, $-47,9\%$ turista nazionalen kasuan eta $-84,6\%$ Estatuz kanpokoek erreparatuz gero.

Balio absolutuetan, bidaiari-kopuruari eta ostatu-gauei dagokienez, mende honetako edozein urteko lehenengo hiruhilekoan erregistratutako daturik txikiena da.

Nahiz eta Bizkaiko landa-turismoak 2020. urtean gainerako hotel-establezimenduen hondamen bera pairatu duen, 2021. urtearen hasierari apur bat hobe eutsi dio. Dirudienaz, turistak naturarekin zerikusia duten jomugen aldeko apustua egiten ari dira, ez baitira hain jendetsuak.

Halako ostatu-mota aukeratzen duten bidaiariak $-51,7\%$ jaitsi dira. Alabaina, $94,9\%$ turista nazionalak izan dira. Hori 10 urtetan baino gehiagotan izandako proportziorik altuena da. Bidaiatzera animatzen diren pertsona gutxi horiek batez besteko egonaldiak luzatzen dituztela antzeman da, ostatu-gauak apur bat gutxiago jaitsi baitira ($-41,2\%$).

Bizkaian turismoen matrikulazioek 2020an jaitsiera historikoa ($-23,0\%$) izan ondoren, 2021eko lehenengo hiruhilekoan berriz ere $-17,8\%$ galdu dute. Dena den, jada martxoan hobekuntza nabaritu da, aurreko urteko datuekin erkatuz gero (628 matrikulazio gehiago eta 100% etik gorako hazkuntza).

Karga-ibilgailuek 2020an turismoen antzeko jaitsiera ($-23,3\%$) izan zuten, baina lehenengo hiruhilekoa $11,8\%$ ko hazkundearekin ixtea lortu dute, beraz, aurreko urteko azkeneko hiruhilekoan izandako $3,1\%$ ko hazkuntza finkatu da.

Kanpo-eskaera

Urte negargarriaren ostean, esportazioak gorantz hasi dira, baina inportazioak ez dira altxatzen

Industria, Merkataritza eta Turismo Ministerioko Merkataritzaren Estatuko Idazkaritzaren (MEI) arabera, Bizkaian urtariletik martxora kanpoalderantz salmentak %10,9 hazi ziren, datu itxaropentsua ondoz ondo sei hiruilekoaz jaitsi ondoren. Lehenengo hiruilekoan lortutako datu on horrek Estatukoa (%4,9) eta Gipuzkoakoa (%4,2) gainditzen ditu, ez, ordea, Arabakoa (%12,1).

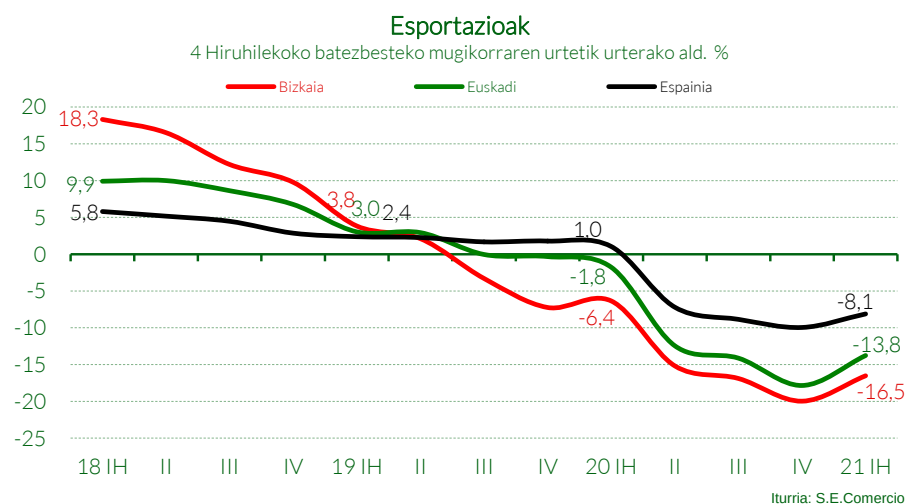
Jomugei eutsiz, erkidego barneko entregak (%15,3) munduko gainerako tokietara egindako esportazioak (%22) baino gehiago suspertu dira.

Partida guztietan gehitu dira salmentak, energia-produktuetan (-%29,5) eta lehengaietan (-%0,2) izan ezik. Igoeren artean azpimarra daitezke elikagaienak (%70,5), aurreko urteko datuarekin lerrokatuz, hura ere ikusgarria izan baitzen (%79,4). Horri esker, bi urtetan elikagaien esportazioak hirukoiztu dira, guztien %3,3tik %9,7ra pasatzeko.

Esportazioen aldean, inportazioak 2021eko lehenengo hiruilekoan berriz jaitsi dira, zehazki, -%8,7, eta dagoeneko zazpi hiruileko igaro dira joera horrekin. Estatuan -%1,3 erori dira, Araban eta Gipuzkoan %6,4 eta %10,7 hazi diren bitartean, hurrenez hurren.

Erkidego barneko erosketak %4,4 igo dira, baina munduko gainerako tokietan erosketen -%15,9ko erosketa ez dute orekatu.

Jaitsiera globalak gehien inportatzen den partida (energia-produktuak dira guztiaren %33,9) murrizteari erantzuten dio (urtebete lehenago baino 10 puntu gutxiago). -%29,5 egin du behera, eta, ondorioz, ondoz ondo zazpi hiruilekoaz jaitsi da, 2019ko hirugarren hiruilekoan negatiboan sartu zenetik.

Garrantzian atzetik doazen produktuek zati batean orekatu dute beherakada hori, hazkunde adierazgarriak izan baitituzte. Hor daude, besteak beste, erdi-manufakturak (+%7,0), guztiaren %28,7), ekipo-ondasunak (+%0,8, guztiaren %15,1) eta elikagaiak (+%6,5, guztiaren %8,4).

Pandemia hasi aurretik, Bizkaiko merkataritza-balantzak balio negatiboak ematen zituen, gutxi batzuetan izan ezik. Izan ere, hiruhilekoko balioetan XXI. mende osoan bakarrik behin izan zuen balio positiboa, hain zuzen, 2016ko lehenengo hiruhilekoan.

2020ko maiatzetik 2021eko martxora bitarteko denboraldian sei hilabetez esportazioak inportazioak baino handiagoak suertatu dira eta, ondorioz, bi hiruhilekoetan merkataritza-balantza positiboa da.

Lan merkatua

Koronabirusak eta jarduera ekonomikoa garatzeko orduan izandako eraginak oraindik ondoren suntsigarriak ditu lan-merkatuan.

LZBren arabera, 2021eko lehenengo hiruhilekoan Bizkaiko ekonomian lanaldi osoan lanpostu baliokideak 462.851era iritsi dira, gutxi gorabehera aurreko hiruhilekoan baino 3.800 gehiago, beraz, hiruhilekoen artean %0,8 igo da. Urteen artekora jota, %2,0 egin du behera. Izan ere, 2020an eta 2021ean 28.260 lanpostu galdu dira.

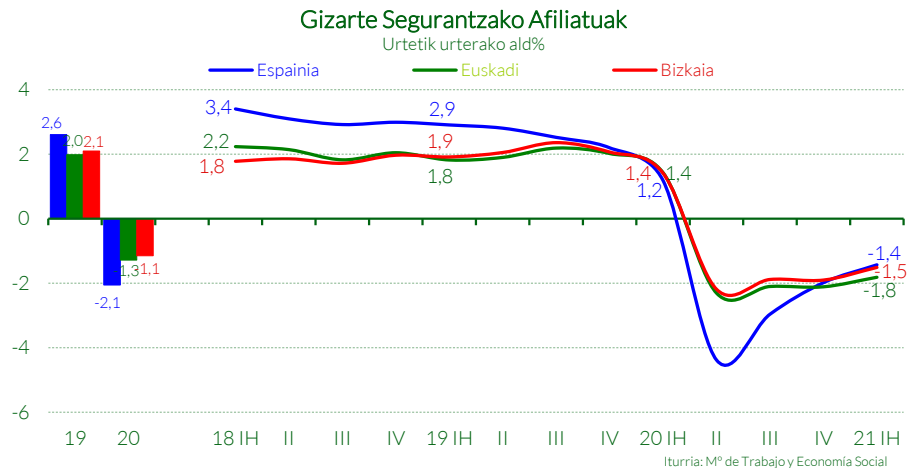
BAlaren (INE) datuekin bat etorriz, Bizkaian azkeneko hiruhilekoan biztanleria aktiboa -%3,4 gutxitu da, eta 2019ko azkeneko hiruhilekoan jaisten hasi zenetik, jaitsierarik nabarmenena da. Biztanleria okupatuak are gehiago egin du behera (-%4,8). Langabetuak urteen artean %8,6 hazi dira, nahiz eta aurreko hiruhilekoko datuak aintzat hartuta, -%0,8 murriztu.

Laburbilduz, Bizkaian langabezia-tasa %12,0n kokatu da, eta 2018ko lehenengo hiruhilekotik lehenengoz gainditu da atalase hori. Tasa Euskadiko batez bestekoaren (%11,0) puntu bat baino gehiago da eta Estatuan izandakoarena (%16,0) baino lau puntu gutxiago.

Eustaten BAJk kalkulatzeko biztanleria aktiboa eta okupatua neurriz jaitsiko direla (-%1,0 eta -%1,7, hurrenez hurren) eta biztanle langabetuak gutxiago haziko direla (%4,3).

Datu positibotzat har daiteke okupatuen kopuruak hiru hiruhileko daramatzala hiruhilekoen arteko hazkunde arinekin. Hala, aurreko hiru hiruhilekoetan galdu ziren 20.500 enpleguetatik 5.700 berreskuratu dira.

Langabezia-tasa bat dator BAlak iragarritakoarekin (%12,0), Euskadikoaren (%11,1) bederatzi hamarren gainetik. Generoa kontuan hartuta, gizonen tasak (%12,1) emakumeenak (%12,0) baino altuagoa izaten jarraitzen du, baina aurreko lau hiruhilekoko datuekin erkatuz gero, aldea murriztu da.

Gizarte Segurantzari afiliazioek apirilera arte ez dute susperraldirik antzeman. Lehenengo hiruhilekoan batez beste Bizkaian 478.742 afiliatu zeuden, bi urtetan kopururik txikiena, alegia.

Urtebete lehenagoko kopurura joz gero, gutxi gorabehera 7.300 afiliatu gutxiago daude, hain zuzen, 4.000 gizon eta 3.300 emakume gutxiago. Urteko aldaketa $-1,5\%$ da, Estatuan baino hamarren bat okerragoa, baina Euskadin baino hiru hamarren hobe.

Apiriletik maiatzera argitaratutako azkeneko datuak itxaropentsuak dira, urteen artean $1,1\%$ eta $2,0\%$ igoerak islatzen baitituzte, hurrenez hurren. Hala eta guztiz ere, 2019ko hilabete berekoekin, oraindik arinki azpitik gelditzen dira ($-0,2\%$ eta $-0,3\%$), beraz, pandemiaren aurretiazko mailetara ez dira iritsi.

Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoak (SEPE) ere baikor izateko seinaleak eman ditu. Lehenengo hiruhilekoan 73.300 pertsona zeuden inskribatuta enplegu-bulegoetan. Urtebete lehenago zeudenak baino 4.400 gehiago izan arren, 2020ko hirugarren hiruhilekoan zenbatutakoak baino 7.400 gutxiago dira. Urteko hazkundea $6,4\%$ koa da, Euskadikoa ($7,3\%$) eta Estatukoa ($18,7\%$) baino gutxiago.

Sektoreei eutsiz, guztietan igo da langabezia: zerbitzuetan $6,5\%$, lehen sektorean $4,3\%$, industrian $3,8\%$ eta eraikuntzan $1,6\%$. Gehiago igo dira ($12,1\%$) aurretik enplegurik ez zuten pertsona inskribatuak, beraz, argiak dira gazteek lehenengo enplegua lortzeko dituzten zailtasunak.

Apiril eta maiatzean langabezia nabarmenki jaitsi da ($-8,2\%$ eta $12,8\%$, hurrenez hurren), nahiz eta joera bera ez izan 2019ko datuekin alderatuz gero. Zehazki, maiatzean 2020an baino 10.200 langabetu gutxiago daude, baina 2019an baino 4.500 gehiago.

Sozietatearen ekonomia eta demografia finantzatzea

INERen datuen arabera, egindako hipotekak eta horien zenbatekoa urteen artean hiru hiruhilekoz gora doaz, bai Bizkaian, baita Euskadin ere. Estatuan, ordea, hiru hiruhileko daramatza behera egiten.

Zehatz-mehatz esanda, Bizkaian urtariletik martxora egindako hipotekak %5,0 hazi dira, eta guztizko zenbatekoa 702 milioi eurora iritsi da, beraz, %12,2 egin du gora. Euskadin eratutako hipotekak %10,9 igo dira; bien bitartean, Estatuan %10,1 jaitsi.

Merkataritza-sozietateak eratzeari dagokionez, 2021eko lehenengo hiruhilekoan Bizkaian 434 enpresa berri sortu ziren, eta 2020ko lau hiruhilekoetan baino kopuru altuagoa da. Ildo horri eutsiz, bost hiruhilekoz jaisten egon ondoren, urteen artean %12,4 igo da, eta are gehiago egin du harpidetutako kapitalak (%29,7).

Bestalde, kapitala zabaldu duten sozietateen kopurua aurreko hiruhilekoetan izandakoa baino handiagoa da. Dena den, urteen artekoan oraindik negatiboa izaten jarraitzen du (-%4,2), eta gauza bera gertatzen zaio horietan harpidetutako kapitalari (-%2,4).

Prezioen bilakaera

Kontsumoko Prezioen Indizeak (KPI) 2020. urtea 2019. urtearekiko aldaketa nuluarekin amaitu zuen, urte gehiena balio negatiboekin eman arren.

2021ean prezioak igotzen hasi dira, eta goranzko joera dago. Apirileko urteen arteko aldaketa (%2,5) ez zen 2017ko hilabete beretik ikusten. Hiru lurralde historikoetan tasa antzekoa da, Estatukoaren (%2,2) hiru hamarren gainetik.

Produktuen arabera, urteko lehenengo lau hilabeteetan, gehien igo diren taldeak dira etxebizitza (%6,1), elektrizitatearen prezioa igo delako, eta garraioa (%4,5), norberaren garraiorako erregaien eta labaingarrien prezioak egonkortu direlako.

Bakarrik bi taldek eragiten dute negatiboki prezioetan: jantzi eta oinetakoek (-%1,6) eta aisialdi eta kulturak (-%0,1).

2021eko martxora arte izandako hitzarmenen negoziazio kolektiboa erreferentziazat hartuta, Bizkaian soldatak %1,15 gehitu dira (EAEko %0,69 eta Estatuko %1,55en artean). Euskadiko eta Estatuko kopuruen arteko aldea azken urteetan izandako altuena da, Gipuzkoan hazkundea %0,25 eusteari esker.

Epe laburrerako aurreikuspenak

Txertaketaren ondoreak eta mugikortasun-murrizketak lasaitzeak jarduera bultzatuko dute, inguruneko ekonomietan bezala.

Nahiz eta hirugarren olatuaren gogortasunak eta txertaketa-kanpainaren abiada motelak bultzatuta, 2021eko lehenengo hiruhilekoa esperotakoa baino okerragoa izan den, 2021an EAEn hazkuntza %6,7tik gertu gelditzea aurrez ikusten da, kontuan hartuta Bizkaia gutxi gorabehera Euskadiko produktuaren %50 baino pixka bat gehiago dela.

EAEn bezala, barne eskea izango da susperraldiaren eragile. Lurraldean industria-sektorearen indarra eta kanpoalderantz orientazioa suspertzeko funtsezko faktore bihurtu beharko dira.

Zerbitzuen sektoreari erreparatuz, 2020an mugikortasuna murriztua egoteagatik oso emaitza txarrak lortu ondoren, txertatze-prozesuak aurrera egin ahala neurri horiek lasaituko dira, eta susperraldia bultzatuko dute, batez ere ostalaritza eta jatetxeen nahiz merkataritzaren adarretan.

Susperraldia finkatzeko, Bizkaiak irmoki jarraitu beharko du I+G+baren jardueren aldeko apustua egiten. Horrez gain, ezinbestekoa da, lankidetza publiko-pribatuaren inguruan egituratuta eta kanpoaldeari begira, ekonomia garapen iraunkorrerako helburuekin (GIH) lerrokatzea, lurraldea munduan energia iraunkorraren eremuan erreferentzia bihurtze aldera.

Espero da Bizkaiko jarduera ekonomikoa 2022ko amaieran iristea 2019ko mailetara (koronabirusak eragindako krisiaren aurrekoa).

Ekonomiaren Abagunearen Adierazkarien Laburpena

Urtetik urterako ald%

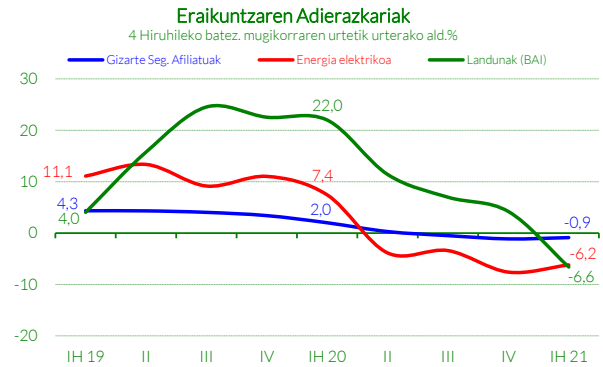
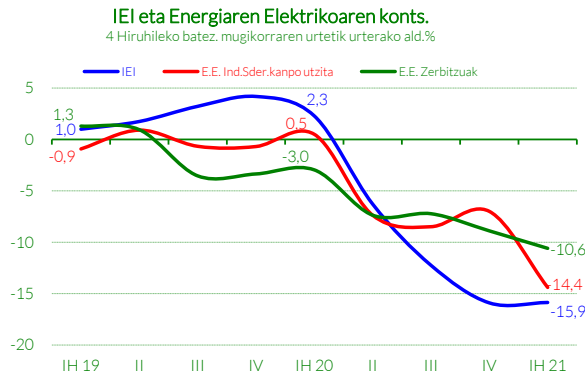
	Iturria	Epealdia	Bizkaia		Euskadi		Espainia	
			2020	2021	2020	2021	2020	2021
BPG BOLUMINA	Eustat/INE(a)	I Hiruhilekoa	-3,2	-3,3	-3,2	-2,9	-4,3	-4,3
BPG NOMINALA	Eustat/INE(a)	I Hiruhilekoa	-2,7	-2,2	-2,6	-1,9	-3,2	-3,3
EKOIZPENA								
-I.E.I. Orokorra	Eustat/INE	Urt.-Martxoa	-4,5	-5,4	-5,9	-1,4	-5,7	1,3
-I.E.I. Orokorra zuzenduta	Eustat/INE	Urt.-Martxoa	-4,8	-4,0	-5,5	-0,9	-6,6	2,8
-Landunak Guztira	INE	I Hiruhilekoa	-0,1	-4,8	-0,6	-3,1	1,1	-2,4
-Landunak Guztira	Eustat	I Hiruhilekoa	0,1	-1,7	1,2	-2,3	--	--
-Gizarte Segurantzako Afiliatuak	G. Segurantza	Urt.-Martxoa	1,4	-1,5	1,4	-1,8	1,2	-1,4
INDUSTRIA								
-I.E.I. Ateratze Industriak	Eustat/INE	Urt.-Martxoa	-13,9	12,6	-1,1	1,0	-2,2	-1,6
-I.E.I. Beste Manufakturak	Eustat/INE	Urt.-Martxoa	-6,6	-3,7	-7,0	-0,4	-6,1	0,9
-I.E.I. E.Elek., Gasa eta Ura	Eustat/INE	Urt.-Martxoa	9,5	-16,5	4,5	-10,3	-4,4	3,9
-Landunak Industrian	INE	I Hiruhilekoa	-5,2	22,4	-0,8	8,0	2,2	-4,6
-Landunak Industrian	Eustat	I Hiruhilekoa	1,9	-0,7	0,4	-2,0	--	--
-E. Elek. kontsumoa Industrian	Iberdrola	Urt.-Martxoa	3,1	-12,1	2,4	-7,8	--	--
-E. Elek. kontsumoa Ind. Sid. Gabe	Iberdrola	Urt.-Martxoa	5,3	-23,3	2,2	-11,0	--	--
ERAIKINTZA								
-Landunak Eraikintza	INE	I Hiruhilekoa	22,9	-21,0	3,4	-17,4	-0,3	-1,3
-Landunak Eraikintza	Eustat	I Hiruhilekoa	-8,4	7,7	-5,1	3,0	--	--
-En. Elek. kontsumoa Eraikintzan	Iberdrola	Urt.-Martxoa	-3,0	2,5	-4,5	2,5	--	--
ZERBITZUEN SEKTOREA								
-Bidaia-irteerak	INE	Urt.-Martxoa	-17,8	-60,9	-20,5	-58,2	-21,8	-72,9
-Bidaia-irteerak	Eustat	Urt.-Martxoa	-22,5	-60,8	-22,9	-58,0	--	--
-Gauak	INE	Urt.-Martxoa	-17,5	-63,9	-18,7	-61,2	-21,7	-80,2
-Gauak	Eustat	Urt.-Martxoa	-22,3	-61,3	-21,6	-59,3	--	--
-Landunak Zerbitzuetan	INE	I Hiruhilekoa	-1,1	-9,1	-1,0	-4,8	1,4	-2,3
-Landunak Zerbitzuetan	Eustat	I Hiruhilekoa	0,7	-2,3	2,3	-2,5	--	--
-En. Elek. kontsumoa Zerbitzuetan	Iberdrola	Urt.-Martxoa	-1,6	-8,2	-2,3	-7,1	--	--
LAN MERKATUA								
-Langabezia Tasa	INE	I Hiruhilekoa	10,7	12,0	8,7	11,0	14,4	16,0
-Langabezia Tasa	Eustat	I Hiruhilekoa	11,4	12,0	10,1	11,1	--	--
-Erregistratutako Langabezia	SEPE	Urt.-Martxoa	1,3	6,4	1,3	7,3	2,2	18,7
-Erregistratutako Kolokazioak	SEPE	Urt.-Martxoa	-8,2	-15,8	-7,6	-15,6	-10,0	-16,8
BARRU ESKARIA								
-I.E.I. Kontsumo Ondasunak	Eustat/INE	Urt.-Martxoa	--	--	1,5	0,3	-4,2	0,5
-Turismo-ibilgailuen matrikulazioa	D.G. Tráfico	Urt.-Martxoa	-35,1	-17,8	-34,0	-12,0	-30,1	-14,6
-E. Elek. kontsumoa Etxetan	Iberdrola	Urt.-Martxoa	-2,0	3,9	-1,6	4,5	--	--
-I.E.I. Ekipamendu Ondasunak	Eustat/INE	Urt.-Martxoa	--	--	-6,7	-0,8	-11,5	3,1
-Zama-ibilgailuen matrikulazioa	D.G. Tráfico	Urt.-Martxoa	-26,9	11,8	-24,4	17,4	-27,4	19,4
KANPOKO ESKARIA								
-Esportazioak Guztira	S.E.Comercio	Urt.-Martxoa	-5,4	10,9	-9,9	9,1	-3,0	4,9
-Esp. ez energetikoak	S.E.Comercio	Urt.-Martxoa	-4,8	19,2	-10,0	11,9	-2,7	6,2
-Esp. E.E. Europar Batasuna	S.E.Comercio	Urt.-Martxoa	-5,8	25,5	-9,3	15,9	-3,3	7,1
-Esp. E.E. munduko gainer.	S.E.Comercio	Urt.-Martxoa	-2,8	6,4	-11,6	2,9	-1,6	4,3
-Inportazioak Guztira	S.E.Comercio	Urt.-Martxoa	-11,2	-8,7	-11,5	-1,3	-4,9	-1,3
-Inp. ez energetikoak	S.E.Comercio	Urt.-Martxoa	-9,9	7,7	-11,1	8,0	-3,8	1,0
-Inp. E.E. Europar Batasuna	S.E.Comercio	Urt.-Martxoa	-12,5	4,3	-14,1	8,1	-3,4	-0,6
-Inp. E.E. munduko gainerakoak	S.E.Comercio	Urt.-Martxoa	-6,3	12,1	-4,2	7,8	-4,5	3,3
PREZIO ETA SOLDATAK								
-KPI	INE	Urt.-Martxoa	0,8	0,9	0,8	0,8	0,6	0,6
-PIIA	INE	Urt.-Martxoa	--	--	-4,5	2,2	-2,7	2,6
-Itundutako soldata-igoera	Mº de Empleo	Urt.-Martxoa	1,7	1,2	1,7	0,7	2,0	1,6
EKONOMIAREN FINANTZAKETA								
-Kredituak S. Egoiliarretan	BdE	IV Hiruhilekoa	-2,1	d.g	-1,1	d.g	-0,4	d.g
-Gordailuak S. Egoiliarretan	BdE	IV Hiruhilekoa	-3,4	d.g	-0,1	d.g	2,7	d.g

Daturik gabe=d.g.

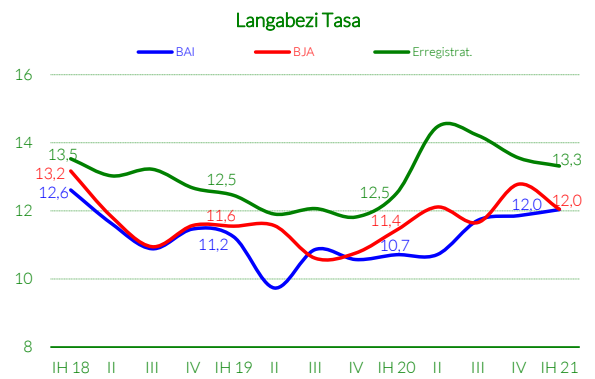
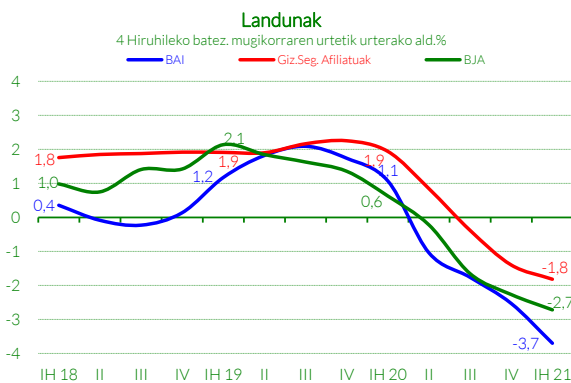
BPG Espainia INE(a) aurrerapena

Bizkaiko Abagune Ekonomikoaren Laburpen Grafikoa

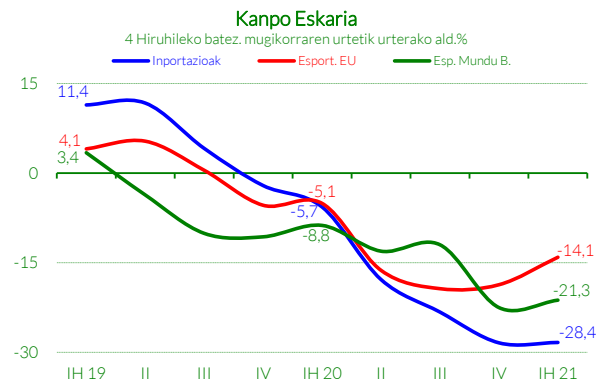
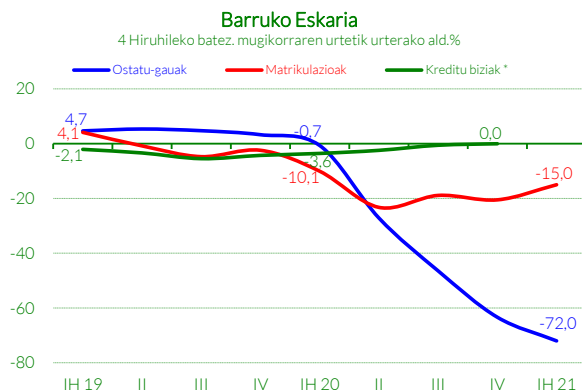
Ekoizpen Jarduera

Lan Merkatua

Barruko Eskaria eta Kanpokoa

ZERGA ABAGUNEA

Enpresen ekonomia- eta finantza-bilakaeran pandemiaren eragina oso zorrotza izan da. 2020. urtean finantza-enpresak ez zirentzat ohiko soberakinak eta batez besteko errentagarritasun-mailak asko jaitsi ziren, Espainiako Bankuko (EB) Hiruhilekoko Balantzeen Zentralak (HBZ) emandako datuen arabera. Orokorrean, errentagarritasuna sektore guztietan kaltetu da, baina bereziki bizia izan da industriaren, merkataritza eta ostalaritzaren, informazio eta komunikazioen adarretan.

2020. urtean, finantza-sozietateak ez direnen balio erantsi gordina (BEG) baldintza nominaletan -%20,9 murriztu zen, nahiz eta 2019. urtean %1,3 hazi. BEGa jarduera-adar guztietan jaitsi zen, baina batez ere industrian (-%28,7) eta “gainerako jarduerak” izenekoan. Azkenekoan sartzen dira aztertutako sektorerik ez duten enpresa guztiak. Horiek -%32,6 galdu zuten. Merkataritza eta ostalaritzaren sektoreak, nahiz eta -%16,4ko uzkurdura nabarmena izan, zenbait iturrik, hala nola Kontabilitate Nazionalak, iragartzen zutena baino gutxiago egin zuen behera (zalantzarik gabe, laginean, krisiak gehiago kopatu dituen enpresa txikiek ordezkartza txikiagoa dutelako). Aztertutako beste bi adarrek (informazio eta komunikazioak eta energia) ere antzeman zituzten pandemiaren ondoreak, azkenekoak neurri txikiagoan, eta %15,9 eta %6,6 jaitsi ziren.

2020an langileen gastuak -%4,8 murriztu ziren, ordainsariek behera egin zutelako eta batez beste langile-kopurua jaitsi zelako. Enpleguak urtean -%5,6 egin zuen atzera denboraldiaren batez bestekoa aintzat hartuta. HBZaren enplegu-kontzeptuak ABEEE-ek ukitutako langileak ez ditu sartzen, horiek lan-kosturik ez baitute sortzen (enpresa-motaren arabera Gizarte Segurantzaren kuoten %bat izan ezik). Enplegu gehiena (-%18,4) aldi baterako langileen artean suntsitu zen, eta eutsiagoea suertatu zen langile finkoen artean (-%2,8). Enpresen %50,5ek murriztu zuen langileen kopurua (kaleratzeak gehi ABEEE), hain zuzen, 2019an baino hamalau ehuneko gehiagok. Enplegua sektore guztietan jaitsi zen, baina eragin handiagoa izan zuen ostalaritza eta merkataritzan, baita industrian ere. 2020. urtean batez besteko ordainsariak neurritz hazi ziren (%0,9), 2019ko %2,3ren aldean.

Jarduera sendo uzkurtzea eta langileen gastua neurritz jaitea direla bide, emaitza ekonomiko gordinak (EEG) 2020an -%36,8ko jaitsiera bizia hauteman zuen. Gainera, diru-sarrera finantzarioak murriztu ziren (-%13,4), dibidendu eta interes gutxiago jaso zirelako; finantza-gastuek ere behera egin zuten (-%6,4), enpresek finantzatzeko kostu txikiagoak izan baitzituzten. Horietan guztietan funtsatuta, ohiko emaitza garbia (OEG) -%50,8 jaitsi zen, 2019ko %3,9ren aldean.

Ekitaldiko emaitzen gainean ezohiko diru-sarrera eta gastuen baterako emaitza negatiboa izan zen, nagusiki finantza-inbertsioek balioa galdu zutelako. Beraz, BEGarekiko %16,2 da; bien bitartean, 2019an %38,3ra iritsi zen.

Horiek guztiak kontuan hartuta, ohiko errentagarritasunaren ratioak 2020. urtean modu adierazgarrian murriztu ziren, bi puntu baino gehiago aktiboenak (%4,6) eta lautik gora baliabide propioenak (%6,5).

Kanpoko finantzaketaren kostuek behera egiten jarraitu zuten (%1,9), eta aktiboaren errentagarritasunaren eta batez besteko finantzaketa-kostuaren arteko diferentziala estutu zen.

2020an laginean sartuta zeuden enpresen likidezia-koltxoak asko hazi ziren, ziurrenik, etorkizuneko beharrei erantzuteko kontu handia izan baitzen. Gainera, kapital finkoaren inbertsioak jaitsi ziren, eta, seguru aski, soberakinak zituzten konpainiek aktibo likido modura metatu zituzten.

Illo horri eutsiz, 2019. urtea itxi zenean, zorpetze-ratioek aurreko urtekoak baino balio txikiagoak zituzten, bai aktiboa, bai ohiko diru-sarrerak kontuan hartuta. Halaber, zorren interesak ordaintzeko emaitzen proportzioa murriztu zen, finantzaketa-kostu txikiagoek eta ohiko emaitzek bultzatuta. Dena den, likidezia behar zelako enpresa asko gehiago zorpetu ziren, baina ez zuen eragin batez besteko zorpetze-ratioan.

Argitaratutako azken datuen arabera, urtarritetik apirilera Estatuko zerga-bilketa (lurraldeko administrazioei egotz dakiekeen parte-hartzea barne) 72.777 milioikoa izan zen, 2020ko aldi berean baino %18,9 gehiago, eta horren arrazoia zuzeneko zerga %34,4 gehitzea eta zeharkakoa ere %6,3 gehitzea izan zen.

Hazkunde izenduna eta diru-bilketaren garapena

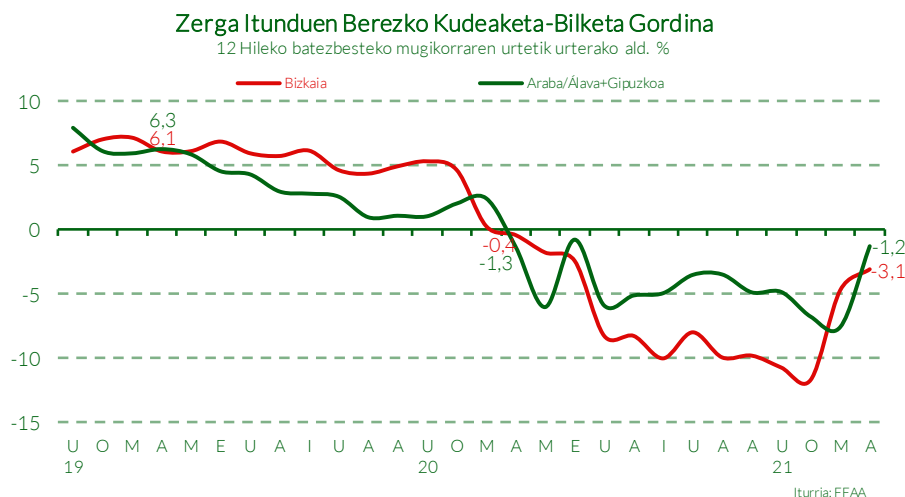
Batez ere martxotik aurrera jarduera ekonomikoa hobetu zen, urtearen hasieran birusaren hirugarren olatuak moteldu ondoren, beraz, urteen artean EAEn eta lurralde historiko bakoitzean bilketak hazkunde garrantzitsua izan du.

Lehenengo lauhilekoko bilketaren emaitzak aztertuz gero, homogeneousak ez diren bi ekitalditako datuak alderatzen ari dira, aintzat hartuta pandemiak zergadunengan izan dituen ondore ekonomiko suntsigarriak aritzeko 2020an eta 2021ean hartutako neurriak. Neurriek zerga-sarreraren egutegiari eta bilketa eraginkorrari eragin dizkiote.

Horregatik, apirilera arteko bilketaren emaitza onek, batzuetan, diru-sarreretan gehiegizko hazkundeak adieraz ditzakete, eta egiazkoak izatetik at, itxurazkoak izan daitezke, hain zuzen ere, pandemiaren hasierakoekin alderatzen ari garelako. Garai hartan, funtsezko jarduera gelditu eta etxeko konfinamendua hasi zelako, zerga-bilketak eten eta geroratzeko neurriak hartu ziren, operadore ekonomikoei likidezia emate aldera. Hala, hurrengo hilabeteetako bilakaerari itxaron beharko diogu, ekitaldiko bilketaren bilakaera funtsatuta ezagutzeko.

EAEn 2021eko urtarritetik apirilera zerga itunduengatik bilketa gordina 5.449,6 milioi eurora iritsi da, hortaz, urteen artean %7,4 egin du gora. 2020. urteko denboraldi berean, ordea, 5.071,9 milioi bildu ziren eta -%10,5 jaitsi zen.

Bizkaian urteko lehenengo lauhilekoan zerga itunduengatik diru-sarrerak gordinak 3.524,6 milioi eurokoak izan dira (EAEko guztien %64,7, aurreko urtekoak baino zortzi puntu gehiago). Kontuan hartuta 2020ko denboraldi berean 3.244,9 milioi bildu zirela, %8,6ko hazkunde garrantzitsua izan da (2020ko denboraldi berean -%11,4 jaitsi zen). Hazkuntza horrek Arabak (%2,6) eta Gipuzkoak (%6,8) lortutakoak gainditzen ditu.

Aldi horretan foru administrazioek itzulitakoei erreparatuz, EAEn urteen artean %0,2 arina igo ziren, 2020ko urtariletik apirilera %16,3 sendo hazi ondoren. Orduan, asko arindu ziren herritarrengan pandemiaren ondore ekonomikoak samurtzeko. Bizkaian %13,2 egin dute gora, Araban %2,3; bien bitartean, Gipuzkoan -%15,2 jaitsi dira. 2020ko aldi berean, Bizkaian (%20,1) eta Gipuzkoan (%20,6) hazi ziren, Araban, ordea, jaitsi (-%1,3).

Illo horri eutsiz, zerga itunduengatik bilketa gordina EAEn 2021eko apirilera arte 4.178,1 milioi eurora iritsi da, eta, ondorioz, hazkunde garrantzitsua (%9,9) antzeman da. Duela urtebete, berriz, bilketak jaitsiera sendoa (-%16,8) izan zuen, eta bilketa 3.802,8 milioi euron gelditu zen.

Bestalde, Bizkaian, foru aldundien artean doikuntzak egin baino lehen, denboraldi berean zerga itunduengatik bilketa gordinak 2.887,3 milioikoak izan ziren (%7,7 gehiago), hau da, 2020an baino 205,7 milioi euro gehiago. Orduan, -%16,0 murriztu ziren.

Estatuarekiko doikuntzak albo batera utzita (187,0 milioi eta -%2,6ko hazkundera 2020rekin alderatuz), EAEn, kudeaketa propioengatik diru-bilketa garbia (guztia %95,5), 3.990,3 milioi eurokoa izan da 2021eko lehenengo lauhilekoan, eta urte arteko hazkuntza %10,2koa izan da (2020an, -%15,0 jaitsi zen), izan ere, diru-bilketa gordina %8,5 gehitu zen eta, neurri txikiagoan, itzulketak %1,8 hazi ziren.

Bizkaian, foru aldundiekin eta Estatuarekin doikuntzak egin aurretik, kudeaketa propioa dela bide itundutako zergengatik diru-sarrera garbiak lehenengo lauhilekoan 2.792,9 milioi eurora iritsi ziren, 2020ko denboraldi berean baino 203,4 milioi gehiago. Datu horren arabera, urteen artean %7,9ko igoera da, urtebete lehenago -%14,7 gainbehera egin ondoren. Dena den, EAEko batez besteko hazkuntzaren (%10,2) azpian dago.

Era berean, ekarpen koefizienteen arabera foru aldundien artean BEZaren eta fabrikazioko zerga berezien diru-bilketan doikuntzak egin ondoren eta lurralde historikoen arteko transferentziak eginda, 2021eko lehenengo lau hilabeteetan, Bizkaiko kudeaketa propioko doitutako diru-sarrera garbiak 2.351,6 milioi eurokoak izan dira (2020an baino 224,6 milioi gehiago), eta urte arteko igoera %10,6koa izan zen (orain dela urtebete -%15,3 egin zuen

gainbehera). Datu horiekin, kudeaketa propioaren ondoriozko diru-sarrerekin apirilera arte Bizkaian aurrekontuaren %32,0 gauzatu da (7.341,6 milioi euroko aurrekontuaren gainean).

Kapituluka, kudeaketa propioaren barruan, EAEn diru-bilketa urtarritetik apirilera zuzeneko zergen (%8,3) eta zeharkakoaren (%12,0) hazkuntzek gidatu dute. Bizkaian, foru aldundien arteko doikuntza egin baino lehen, bilketak gora egin du indartsu, zuzeneko (%9,2) eta zeharkako (%6,1) zergek bultzatuta.

Zuzeneko zergapetzearen bilakaera

Zuzeneko zergen bilketa gora egiten hasi da, lan-atxikipenen hazkundeak eta lan-merkatuan antzematen ari den pixkanakako susperraldiak bultzatuta.

EAEn 2021eko lehenengo lauhilekoan zuzeneko zergen emaitza gordina urteen artean %15,2 hazi zen, 2020an -%8,1 jaitsi ondoren. Igoera hiru lurraldeetan eman da, dena den, Bizkaian handiagoa izan da (%18,4, 2020an -%9,8 jaitsi ostean); gero Gipuzkoa dator (%11,4ko hazkuntza, 2020an -%5,6 galdu ondoren) eta, azkenik, Araba (%7,7ko igoera, 2020an -%4,7 jaitsita).

EAEn zuzeneko zergetan itzulitakoari erreparatuz gero, apirilera arte hazkuntzak oso garrantzitsuak dira, nagusiki errentaren kanpainaren hasiera aurreratu baita. Ildo horri jarraikiz, Bizkaian %504,3 eta Araban %235,1 hazi da; Gipuzkoan hazkundeak, ordea, askoz eutsiagoea da (%0,4). 2020ko aldi berean itzulerek kontrako emaitzak izan zituzten. Hala, ohiz kanpo jaitsi ziren Bizkaian (-%42,7) eta Araban (-%73,6), Gipuzkoan igotzeko (%4,0).

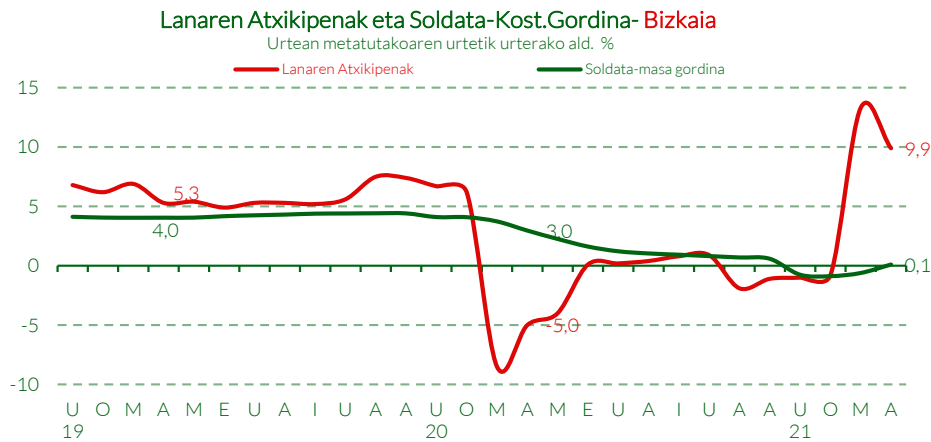
Horrenbestez, Euskadin 2021eko lehenengo lauhilekoan zuzeneko zerga-bilketa garbia %8,3 hazi da, Bizkaian %9,4 eta Gipuzkoan %15,2. Araban, berriz, -%7,7 uzurtu da, itzulerek asko egin baitute gora.

Pixkana lan-merkatua suspertzen ari da, eta bere isla du apirileko metatutan. 2021eko lehenengo lauhilekoan, lan-atxikipenek (zuzeneko zergen osagai nagusia) urteen artean %10,7ko hazkuntza dute, 2020ko denboraldi berean -%4,9 jaitsi ziren bitartean. Orduan, jarduera ia oso-osorik geldituta zegoen eta funtsezkoak ez ziren zerbitzuak itxi ziren gaixotasuna ez zabaltzeko. Horien ondorioz, ABEEEetara jotzea orokortu zen eta langabeziak gora egin zuen. 2021eko urtarritetik apirilera kontzeptu honengatik lurraldeak 1.182,6 milioi euro bildu ditu, 114,7 milioi 2020an. Modu berean, beste bi lurraldeetan kontzeptu berarengatik bilketak gora egin du: Gipuzkoan %17,6 eta Araban %8,8. EAEko batez bestekoa %12,2koa izan da.

Gizarte Segurantzaren Erregimen Orokorrean lan-atxikipenen arabera afiliazioei buruzko datuak Bizkaian apirilean lan-merkatuaren hobekuntza islatzen hasi dira. Apirilean hileko batez bestekoa %1,1 hazi da (aurreko urteko -%1,0eko jaitsieraren aldean), EAEko batez bestekoaren antzera eta Estatuko hazkuntzetik (%3,7) urrun (2020ko apirilean askoz gehiago (-%4,5) jaitsi zen).

Enplegu eta Gizarte Segurantzako Ministerioaren datuen arabera, Bizkaiko hitzarmenetan ordainsarien batez besteko hazkuntza %1,2 metatu da 2021eko apirilera arte, beraz, puntu

erdia galdu du 2020. urtearekin alderatuz (%1,7). Alabaina, Euskadiko batez bestekoaren gainean (%0,7) eta Estatukoaren azpian (%1,6) kokatu da.

Kapital higigarriarengatik atxikipenak %42,5 hazi dira 2021eko urtariletik apirilera eta ondare-irabaziak %9,2. Biek 2020ko denboraldi berean gora egin zuten, %6,5 atxikipenek eta %309,3 irabaziek. 2020ko apirilera arte kapital higiezinengatik atxikipenak -%33,3 murriztu ziren, baina 2021eko aldi berean %39,9 hazi dira.

Sozietateen gaineko zergaren bilketak Bizkaian %60,9 gora egin zuen baldintza gordinetan; bien bitartean, 2020ko denboraldi berdinean -%19,2 jaitsi zen. -%11,1 gutxiago itzuli da, eta urtebete lehenago kopuru hori -%43,3 izan zen. Aurrekoaren ondorioz, 2021eko urtariletik apirilera bitarteko zerga-bilketa garbia -%64,9 hazi da (2020an, -%17,3ko uzkurdura).

Zuzeneko zergen gainerako irudien artetik azpimarra daiteke dohaintzen eta oinordetzen gaineko zergaren bilketak izandako hazkundera (%97,6); ondarearen gaineko zerga, berriz, -%25,0 gutxitu da.

Zeharkako zergapetzearen bilakaera

Birusaren hirugarren olatua kontrolatutakoan murrizketak lasaitu dira, eta horri esker jarduera eta kontsumoa modu adierazgarrian bultzatu dira. Hala, zeharkako zerga-bilketa gehitu da bere osagairik garrantzitsuenetan.

2021eko apirilera arte, EAEn kudeaketa propioa duten zeharkako zergen kopuru gordina urteen artean %2,2 hazi da. Horri eranstean bazaio itzularen -%20,1eko jaitsiera, zerga-bilketa garbiak %12,0 egin du gora, urtebete lehenago izandako -%23,1eko gainbeheraren aldean. Orduan, kudeaketa propioarengatik diru-sarrera gordinak -%13,0 uzkurdu ziren eta itzulera %24,7 jaitsi.

Bizkaian kudeaketa propioaren ondorioz zeharkako zerga-bilketa gordinak, foru aldundien artean doikuntzak egin baino lehen, urteen artean %2,3 haztea lortu du, urtebete lehenago -%13,2 jaitsi ondoren. Itzulerek -%11,1 egin dute behera, 2020ko aldi berean %22,4 igo ziren bitartean. Horrenbestez, doikuntzen aurretik zerga-bilketa garbia 2021eko urtariletik apirilera %6,1 igo da (2020an -%19,7 erori zen).

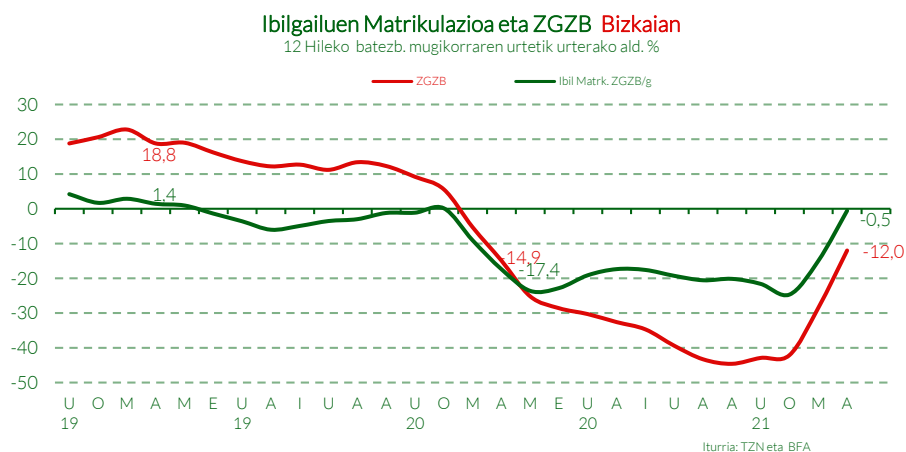
Bizkaian BEZaren bilketa gordina (zeharkako zerga-bilketa gordin guztiaren %69,0 inguru) 2021eko urtariletik apirilera %0,5 hazi da. Gainera, urteko lehenengo hilabeteetan esportazioen datu txarrekin bultzatuta, urteen arteko itzulerak jaitsi direnez (-%11,2), 11,2%), zerga-bilketa garbia suspertu da. %5,7 igo da, 2020ko denboraldi berean -%25,0 hondoratu zen bitartean.

Zenbaki absolutuetan, kudeaketa propioaren ondoriozko BEZaren bilketa garbian, lurralde historikoen artean doikuntzak egin aurretik, 2020an baino 78,9 milioi gehiago jaso dira (2020an BEZaren kontzeptuarengatik 317,4 milioi galdu ziren, 2019. urtean lortutakoarekin alderatuta).

Bizkaiak BEZa doitzean beste foru aldundiei 440,9 milioi euro ordaindu dizkie 2021eko lehenengo lauhilekoan (2020. urtean baino -%14,1 eta 18,7 milioi gutxiago), beraz, zerga-bilketa garbia doitu ondoren %16,6 igo da; bien bitartean, 2020ko urtariletik apirilera -%29,7 gutxitu zen.

Bizkaian 2021eko apirilera arte kudeaketa propiozko zerga bereziengatik bilketa gordina %5,3 hazi da, nahiz eta urtebete lehenago -%8,0 jaitsi. Osagai nagusia, hidrokarburoen gaineko zerga, urteen artean %8,3 suspertu da, petrolioaren prezioa igo delako, baita jarduera piztu ere. Aurreko urteko denboraldi berean (gutxienez martxoaren azkeneko hamabostaldia eta apiril osoa) negozio gehienak itxi behar izan ziren.

Tabako-lanen gaineko zergak bilakaera negatiboari eutsi dio, 2020ko irailean hasi ostean. Hala, 2021eko lehenengo lauhilekoan zerga-bilketa garbia, doikuntza egin baino lehen, -%15,2 murriztu da, duela urtebetekoarekin erkatuz gero (%11,6 igo zen). Gainerako lurraldeekiko doikuntzak egin ostean (198,0 milioi euroko ordainketarekin eta urte arteko %11,9ko hazkunde garrantzitsuarekin), doitu, Bizkaian zerga bereziengatik bilketa garbia apirilera arte %0,9 hazi da (2020an -%7,4 gutxitu zen).

Illo horri eutsiz, zenbait garraiobideren gainera zerga bereziaren bilketak lehenengo lauhilekoan datuak asko hobetu ditu. Urteen artean %116,0 igo da eta zenbaki absolutuetan 2,2 milioi euro gehiago bildu dira. 2020ko aldi berean zenbait garraiobideren gainera zergan 2,8 milioi euro galdu ziren, eta 2019ko emaitzarekin alderatuta, -%59,5 gutxiago izan zen.

Zeharkako zergen gainerako irudiei erreparatuz, 2020ko lehenengo lauhilekoan azpimarragarria da ondare-eskualdaketen gainera zergak kostu bidezko modalitatean izandako %11,0ko hazkuntza. 2020ko denboraldi berdinean -%24,6 jaitsi zen. Izan liteke etxebizitza erabiliaren merkatua suspertu eta pandemiak atzeratutako eragiketarako gauzatu izana.

Epe laburrerako aurreikuspenak

2021erako, batik bat 2020an jarduerak izandako gainbehera izugarriaren ondorioz (-%9,6) errebote-efektuarengatik, espero da Bizkaiko BPGak indartsu gora egitea, eta EAErako aurrez ikusten den %6,7tik gertu gelditzea.

Jarduera ekonomikoaren susperraldiaren ildotik, kalkulatzen da 2021ean Bizkaian hitzartutako zergengatik diru-sarrerak modu garrantzitsuan gehitzea (BPGak egingo duena baino gutxiago izan arren). 2020a itxi zenean lortutakoarekin alderatuta, gutxi gorabehera %6,3 igotzea espero da. Hori balio absolutuetara eramanda, 2021ean Bizkaian 7.341,6 euro jasoko lirateke.

Jardueraren bilakaerak eta, bide batez, zerga-bilketaren pandemiaren garapenaren eta txertoen eraginkortasunaren zain jarraitzen dute. Nolanahi ere, kutsadura- eta heriotza-tasa txikiagoetarantz gaixotasunaren abiada positiboa aldatzen duen edozein gertakarik, hala nola sortzen ari diren aldaerek, eskatze dute aurreikuspenak etengabe ikuskatzeko. Bestalde, pandemiak kontrolatuta jarraitzen badu, jarduera eta zerga-bilketaren zifrak hobe daitezke 2021eko bigarren erdian, kanpoko merkataritza eta kontsumoa zabalduz gero.

Dena den, kontuan hartuta Bizkaiko ekonomiak azken hamarkadetako eroririk handiena jasan duela, 2022ko amaierara arte ez da espero pandemiaren aurreko mailetara iristea. Horregatik, herritarren egoera arintze aldera, zergen arloan zenbait neurri hartu dira, bai Bizkaian, baita EAEn ere. Horiek 2020ko zerga-bilketan eragin zuten, eta 2021ean aplikatzen jarraituko dira.

Hala, Bizkaiko Foru Aldundiak, Arabako eta Gipuzkoako Foru Aldundiekin batera, erabaki dute, 2021era arte luzatzea Covid-19aren ondorio ekonomiko larrienak jasan dituzten zergadunei laguntzeko neurriak, ekitaldi honetan enpresei eta autonomoei laguntzeko ezarritako neurri gehienak luzatuz.

Era berean, PFEZrekiko neurri berriak onetsi dituzte helburu berdinarekin. Horien artean, aitortzeko betebeharrak ezartzen duen zenbatekoa gehitzea eta administrazioak emandako eta laguntza kontzeptuan jasotako zenbait kopuruetatik salbuestea, pandemiaren ondorioz jarduera eten den kasuetan.

Zerga Abagunearen Adierazkarien Laburpena

Urtetik urterako ald.% /urtarrila-apirila

Adierazkariak

(datu osoa)	Bizkaia		Ara./Álav.+Gipuzkoa		Lurralde Erkidea	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Lanaren Etekinen Atxik.	-5,0	9,9	-7,3	14,3	4,1	9,2
Kapitalaren Etekinen eta Ondare-irabazien Atxik.	14,0	42,0	36,1	-30,8	6,8	12,2
Zuzeneko Zergak	-10,2	18,2	-4,4	9,4	-5,8	34,4
BEZ. Kudeaketa Propioa / Barruko Eragiketak	-14,8	-2,4	-13,5	3,9	-3,9	7,4
Ondare Eskualdaketak eta Egintza Jr. Dokumen.	-24,2	11,9	-12,9	13,5	d.g	d.g
Zenbat Garraibide gaineko Zerga	-55,4	95,7	-48,8	73,9	d.g	d.g
Fabrikazioaren gaineko Zerga Bereziak. Kude. Propioa	-2,3	0,5	-0,1	-20,4	1,3	-8,5
Zeharkako Zergak. Kudeaketa Propioa	-11,8	-0,9	-12,1	1,9	-3,4	6,3
Zergak Itunduak. Kudeaketa Propioa	-11,3	7,7	-8,4	6,0	-4,8	18,9
Egindako diru-itzulketak. Kudeaketa Propioa	13,6	21,4	7,2	-12,3	d.g	d.g

* Lurralde Erkidean, barruko eragiketen BEZa izan ezik, adierazleak zenbateko garbieran adierazi dira

Ohar Metodologikoa

Aurkakoa adierazten ez den bitartean, zerga-adierazleak zenbateko osoetan adierazi dira, eta kudeaketa propioari dagozkio. Kudeaketa propioa lurralde-eremu bakoitzean eskuratutako diru-sarrerak dira, betiere finantza-akordioetan oinarritutako lurraldeen arteko banaketak egin aurretik.

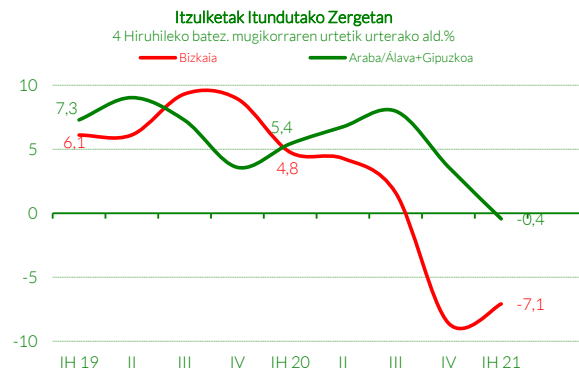
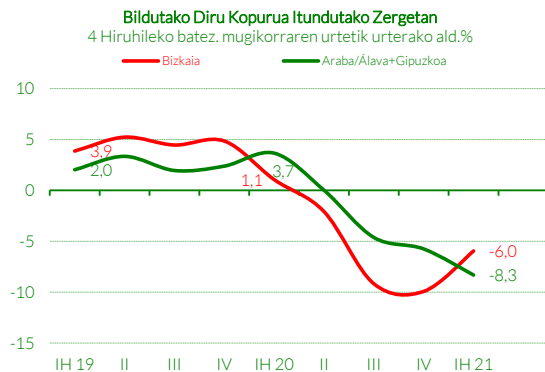
Beraz, Koefiziente Horizontalei begira egindako BEZaren barruko berratzikipena eta Zbak nahiz modu berean banatuta Estatuarekin egindako Doikuntzak ere salbuetsita geratuko dira.

Adierazleen aukera horren ideia nagusia hazkunde izendatua eta Itun Ekonomikoaren konexio-puntuetan oinarritzen den zerga-oinarriaren euskarriaren jarraipena garatzea da.

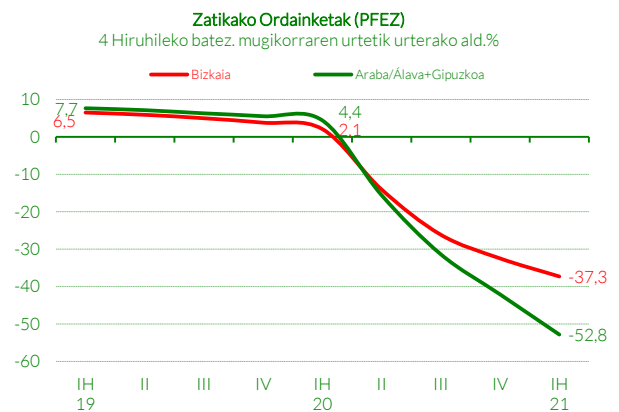
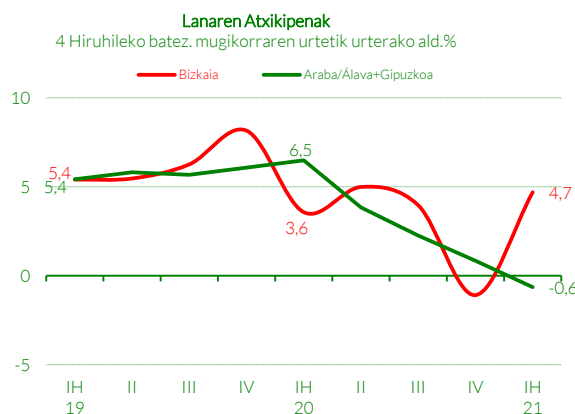

Ekonomi Ihardueraren Fisko Adierazkarien Laburpen Grafikoa

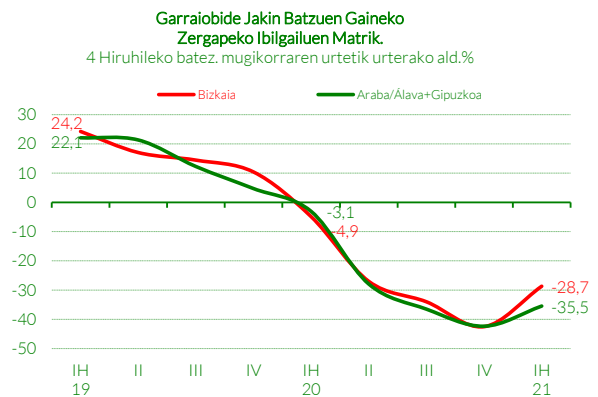
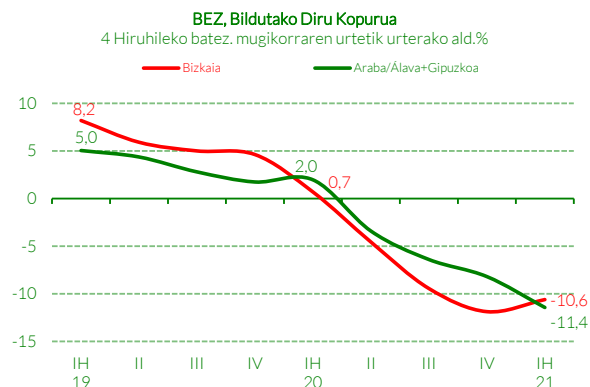
Zerga Diru-sarrera Orokorrak

Zuzeneko zergen Diru-sarrerak

Zeharkako zergen Diru-sarrerak

Datu osoak

Legezko Gordailua BI-1531-98

Argitalpena: BIZKAIKO FORU ALDUNDIA – Ogasun eta Finantza Saila

Errediakzioa, diseinu grafikoa eta infografía: EKONOMI AHOLKULARITZA ZERBITZUA

Argitalpen-itxiera: 2021eko ekainaren 21ean

Aldizkari honetan azaltzen diren iritziek ez dituzte adierazten inolaz ere Bizkaiko Foru Aldundiko zuzendaritza-organoen iritziak.